"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
IŠEINĄS KAS
ČETVERGAS
MIESTE
WILKES-BARRE, PENN'A.,
314 E. Market St.

KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose $2.00
In Kanada ir kitas šalis . . . $3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ATSKYRIUM.

Redakcijos ir administracijos reikalais reikia kreipti šiuo adresu:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.

Pinigus siųsti ir su visokiais reikalais reikia kreipti šiuo adresu:
„DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Rev. A. Staniukynas
1607 West St.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America,
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States $2.00
Canada ant other Parts . . . $3.00

Advertising Rates on Application.

All Communications and Money Orders must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Brre, Pa.

Organas Susivienyjimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No: 33. WILKES-BARRE, PA., 20 D. LIEPOS (JULY) 1911 M. Metai III.

ENTERED AS SECOND—CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Septintoji Nedelia po Sekminiu.

Lekcija. Rym. VI, 19—23. — Broliai: Žmogišku būdu sakau, dėl silpnybės jusų kūno, nes kaipo išdavinėjote jusų sąnarius tarnavimui blaurybei ir neteisybei ant neteisybės, taipo dabar išduokite savo sąnarius tarnavimui teisybei dėl pašventinimo. Nes kada buvote nuodėmės tarnais, buvote liuosi nuo teisybės. Koki-gi tada tuo laiku turėjote pelną iš anų daiktų, iš kurių dabar gėdites? Nes jų galas yra mirtis. O dabar budami išliuosuoti nuo nusidėjimo, o pastoję Dievo tarnais, turite savo pelną ant pašventinimo, o galą — amžinąji gyvenimą. Nes alga už nuodėmę yra mirtis. O Dievo malonė, amžinas gyvenimas Kristuje Jėzuje, musų Viešpatyje.

Evangelija. Mat. VII, 15-21. — Anuomet tarė Jezus savo mokiniams: Saugokitės netikrų pranašų, kurie pas jus ateina avių rubuose, o viduje yra draskančiais vilkais. O iš jų vaisių pažinsite juos. Ar-gi renka iš erškėčių vyno uogas arba iš usnių fygas? Taip visokis geras medis duoda gerą vaisių, o blogas medis duoda blogus vaisius. Geras medis negali išduoti blogų vaisių, nei blogas medis išduoti gerų vaisių. Visokis medis, kuris neduoda gero vaisiaus, bus iškirstas ir į ugnį įmestas. Dėlto iš jų vaisių pažinsite juos. Nekiekvienas, kuris man sako: Viešpatie, Viešpatie, įeis į dangaus karaliją, bet kuris daro valią mano Tėvo, kursai yra danguose, tas įeis į dangaus karaliją.

NETEISUS PRANAŠAI.

Ganytojas musų sielų, Jėzus Kristus, šios dienos evangelijoje duoda mums persergėjimą, kad saugotumėsi neteisių pranašų. Melagingi mokytojai, kaip senovėje Farizėjai, savo puošniu išvaiziu, gal suklaidinti neatsargią sielą; bet, jųjų blogi norai aikštėn išeina, kada jie nori Kristaus avis ištraukti iš avininko, tai yra, katalikų Bažnyčios. Paviršutinį išvaizį ir nuduotą uoluma reik laikyti už nieką, jei jie nėra sujungti su sveiku mokslu ir paklusnumu Bažnyčiai. Tie, kurie Bažnyčios valdžiai priešinasi, nors jųjų paviršius ir kašžin koks butų, bet viduje jie yra draskančiais vilkais.

Iš jųjų vaisių pažįsite juos, štai musų Viešpaties nurodytasai ženklas; tie, kurie daro atskalas, kurie nepasiduoda teisotai valdžiai, kurie sėja nesutikimus, tie yra neteisųs pranašai, jųjų reik saugoties.

Šventi vyrai, kuriuos pašaukė Dievas, kad skelbtų jojo mokslą, neštų ramybę žmonėms geros valios, jiejie gerbia valdžią Bažnyčios, kuri yra stulpu ir pamatu tiesos. Ką norint Bažnyčia patvirtina, jie priima ir mokina, o ką nors Bažnyčia pasmerkia, jie atmeta. Šie yra pranašai, kuriais galime užsitikėti, jie stengiasi užlaikyti Vienybės Dvasią ramybės ryšyje.

Argi renka iš erškėčių vyno uogas arba iš usnių fygas? Taip visokis medis geras, vaisius gerus duoda. Visokis medis, kuris neduoda vaisiaus gero, bus iškirstas ir į ugnį įmestas. Musų Išganytojas primena mums, kad nepaleistumėm praktiškosios savo priedermių pusės. Yra reikalaujama nuo musų, kad išduotumėm gerus vaisius šventu gyvenimu ir padoru pasielgimu; kad tyrą ir šventą evangelijos mokslą įvykdintumėm darbais: visuomet džiaugtumės: melstumės be perstojo: visame dėkotumėm: tvirtai gero laikytumėsi: ir viso blogo saugotumėsi. Tečiaus jei blogai gyvename, jei Dievo įsakymus peržengiame, Bažnyčios balso neklausome, tai kokia laukia mus bausmė? Paklausyk dieviškosios tiesos ištarmės: 'kiek vienas medis, kuris neduoda gero vaisiaus, bus iškirstas ir į ugnį įmestas".

Neapsigaudinėkime toliau, atsitraukime nuo neteisių pranašų, sugrįžkime į musų Tėvo namus ir prižadėkime Jam, prie Jo Kojų amžiną ištikimumą; te velnias, svietas ir kunas nesidžiaugia daugiau musų nuopuoliais.

Iš to, ką Viešpats Jėzus pasakė, yra aišku, jog ne kiekvienas, kuris sako: Viešpatie, įeis į dangaus karaliją. Tik tie, kurie gerus vaisius išduoda, gal tikėties išganymo. Pats vienas katalikų tikėjimo išpažinimas da neišganys, jei nebus gerų darbų, nes tikėjimas be gerų darbų yra numiręs. Nusidėjėliai, eretikai ir atskalunai gal šaukti Viešpatie, Viešpatie, bet veltu, jie gal lupomis garbinti Dievą, bet jųjų širdis yra toli nuo jo. Amžinojo gyvenimo viltis kybo ant paklusnumo Dievo valiai. Tad gyvenkime blaiviai, teisingai ir dievobaimingai ir taip tikėkimėsi dangaus karalijon įeiti. **S.**

Katalikiškos Žinios.

Šv. Tėvas davė du milijonu dolerių Messinos atnaujinimui.

Ateina valdiška žinia, jog popiežius dovanojo du milijonu dolerių (dešimtį milijonų lirų) atstatymui Messinos, sugriautos žemės drebėjimo 1908 m. Atstatyta 218 bažnyčių, 156 namai, 26 mokyklos ir 8 vienuolynai. Milijonas dolerių išdalinta šeimynoms žuvusių katastrofoje.

Užrašė bažnyčią ant vyskupo.

West Hazleton'o lenkai, kurių bažnyčia buvo užrašyta ligšiol ant svietiškių globėjų, perrašė ją ant vyskupo M. J. Hoban ir jo įpedinių.

Sustraikavo dėl nigerio.

Šeši baigusieji Krikščionių Brolių mokyklą St. Louis, Mo., nenorėjo imti diplomų, jei diplomas bus duotas taip-pat nigeriui, kursai mokinosi su jais trejus metus. Tečiau mokyklos vyriausybė pasakė, kad katalikų bažnyčia yra viena ir ta pati lygiai visoms tautoms ir rasėms. Straikininkai turėjo nusileisti.

Bus įšventintas į kunigus.

Pabaigoje šio mėnesio vyskupas M. J. Hoban įšventins į kunigus diakoną Simaną Struckų, baigusį mokslą St. Bonaventure's Seminarijoj Allegheny, N. Y. Tikima, kad naujas kunigas bus paskirtas asistentu Pittstono lietuvių parapijoje. Primicijos bus laikomos Plymouth'e, kur gyvena primicijanto tėvai.

Nubaudė vyskupą.

Apvaikščiojant palaimintosios Joannos iš Arc dieną Nimes'o vyskupas (Prancuzijoje) iškišo popiežiaus vėluvą. Užtai teismas nubaudė vyskupą vienu franku (20 centų) koros. Tuomet kažinkoks vaikisčias sušuko teismo namuose: "Tegyvuoja popiežius!" "Tegyvuoja karalius!" Vaikisčią uždarė šaltojoje vienai dienai.

Vasaros Mokykla Chicagos katalikams.

Pirmoji vasaros mokykla Chicagos katalikams tapo atidaryta De Paul universitete liepos 3 d. Mokykla trauksis iki 11 rugpiučio. Bus skaitomi universiteto kursai. Jų klausytojai galės gauti ir laipsnius.

Socijalistas užpyko, išsišoko ir atsiprašė.

Kongresmonas Berger iš Milwaukee neseniai kalbėjo sociologų susivažiavime Sagamore Beach, Mass. Viešnas klausytojų Dennis A. McCarthy, kursai yra savęit raščio "The Sacred Heart Review" redaktoriaus padėjėju, paklausė Berger'io ar socijalistai tikisi laimėti išnaujo Milwaukee miestą ateinančiuose rinkimuose. Berger užpyko, sugniaužė kumštį ir šoko prie McCarthy, šaukdamas: "Rymo katalikų bažnyčia gaus savo, jei nenustos priešinties socijalistų partijai Milwaukee'je!" Bet niekas susirinkusių nepritarė įsikarščiavusiam socijalistui. Tuomet Berger atsiprašė klausytojų ir paties McCarthy už nemandagų pasielgimą ir atšaukė aštrius žodžius, ištartus užpykimo valandoje.

Katalikiška farma vaikams.

Netoli nuo St. Louis tapo atidaryta farma (Outing Farm) pasilsėjimui pavargusių vaikų, gyvenančių mieste. Vienu sykiu toje farmoje gali sutilpti 70 vaikų. Supyklės, karuzeliai, hamokai ir kitokios pramogos linksmina vaikus ir gražina jiems sveikatą. Po dviejų savaičių vaikai grįžta namuole, o jų vieton atvažiuoja kiti 70 vaikai. Taip traukiasi visą vasarą. Farma yra globoje Saldžiausios Širdies vienuolyno St. Louis. Ji tapo atidaryta antvyskupio Glennon'o 29 birželio. Prie atidengimo buvo miesto majoras Kreisman.

Antvyskupio Ryan'o atminčiai.

Philadelphijoje ant kampo Broad ir Arch gatvių tapo pastatyta graži fontana praeiviams atsigerti. Fontana pašvęsta atminčiai a. a. P. J. Ryan'o, Philadephijos antvyskupio, mirusio praeitą žiemą.

Netoli devyni tukstančiai dolerių surinkta Scrantono diecezijos bažnyčiose nukentėjusiems Throop'o nelaimėje.

Jo Malonybė vyskupas M. J. Hoban buvo paliepęs daryti rinkliavas visose savo diecezijos bažnyčiose nukentėjusiems minėtinoje Throop'o nelaimėje, (žuvo kasykloje 74 angliakasiai). Sumesta viso $8.731.07. Tie pinigai ir atiduoti komitetui Iš visų šaltinių sudėta daugiau, kaip 100 tukst. dolerių.

Iš Lietuvos.

Viešintos (Ukmerg. pv.). Miestelis visai prastas. Parapija netaip maža, bet naudingų įstaigų visai neturi. Jos butų labai reikalingos. Butinai reikia krasos, nes kitos visos toli. Nėra ir "Vartotojų draugijos", ir vietiniai žydeliai tuomi labai naudojasi — prekės visuomet Viešintose brangesnės, negu kitur. Truksta ir arbatnamio; atvažiavus nėra kur sušilti — tiktai tamsys, dvokią aludžių ir smuklių kambariai. Taipogi nėra nei vaistinės nei gydytojo.

Vilnius. Naujas Dumos atstovas nuo Vilniaus miesto, vieton mirusio Montvilo, birž. 9 d. išrinkta Ochotnickis, lenkas, prisiskaitęs save prie bepartijinių progresistų.

Mažeikiai (Telšių pav.) Pernai musų apielinkėje perkunija pridarė daugybę aibių; subruzdo tada tirkšliškiai manyti apie perkunsargius, Vieną pastatė ant bažnyčios stogo, kitą prie klebonijos. Letekių sodžiuje aštuonius perkunsargius pą dirbdino. Statė iš Mažeikių geležinkelio inžinierius. Stulpus augštumo po 7—8 sieksnius, patįs pasidirbo, darbas ir visi prietaisai apsėjo po 15 rub. vienas stiebas. Ant bažnyčios perkunsargis padirbtas žemiau varpinyčios kryžiaus 6—7 pėdas ir atstokai taipogi.

Šį pavasarį tasai pats inžinierius statė keletą perkunsargių viekšniškiams. Krakių maluninkas pastatė prie maluno perkunsargį augštumo 7 sieksniai. Antrą gi jis pastatė prie vilnų verpiamosios dirbtuvės.

Plokščiai (Naum. pav.). Šeštinių šventėmis susilaukėme labai didelės naujienos — vargais ne galais vyresnybė uždarė smukles. Metai, kaip buvo antros sueigos nutarimas šventadieniais ir sekmadieniais uždaryti visas smukles, kad degtinės ir alaus nebutų nei lašo.

Nutarimas buvo nusiųstas stačiai gubernatoriui. Susipratusiems ukininkams buvo darbo. Dabar plokštiečiams reikėtų atkreipti akį, kad nepardavinėtų pro užpakalines duris. Girdėti, kad šinkorius nori atšaukti sueigoje, kad vėl atidarytų smuklę. Reikia nepasiduoti.

Luokė (Šiaulių pav.). Birželio 1 d. musų miestelyje kilo gaisras. Ugnis pradėjo degti iš P. Noviekio kutelės diena buvo vėjuota ir laikas sausas, sudegė geroka miestelio dalis; išviso sudegė 36 butai. Laike gaisro subėgo daugybė žmonių iš parakvijos ir ačiu uoliam darbui pasisekė nelaimė sulaikyti. Luokiškiams reikėtų padidinti ugnegesių įrankius ir įgyti dar vieną mašiną, nes čia gaisrai — dažnas atsitikimas.

Pasvalys (Pan. pav.). Po gaisrui pasvaliečiai padarė nutarimą skirstyties vienasėdžiuosna. Ukininkų pilnų 96, balsų buvo 169. Reikia atminti, kad ligi šio laiko jau kelius kartus buvo mėginta panašius nutarimus daryti, bet nepasisekdavo.

Salos (Ukm. pav.). Naujalaičių sod. gegužės 20 d. susilaukė matininko. Pradėtas darbas. Bet pasidarė baisus suirimas, kokio nei viename sodžiuje nesigirdėjo. Atsirado norinčių trukdyti darbą. Paliko tiktai kainuoti ir valakus dalyti. Bet tie nesiliauja, davė prašymus, telegramas gubernatoriui, patįs važiavo. Dirbtų neina. Padavė teisman vyriausybę; bet jie tikisi, nors karsią juos, nepasiduosią. Kas atsitiks, negalima atspėti.

Joniškis (Šiaulių pav.). Joniškio miestelis, kaip ir dauguma Lietuvos miestelių, apgyvendintas žydais, kurių rankose yra visa prekyba. Paskutiniame laike miestelio viduryje išdygo keletas lietuvių krautuvių, kurių savininkams neblogai sekasi. Šitą patėmiję, žydai padarė slaptą nutarimą neatiduoti nuomon prigulinčių jiems miestelio centre namų lietuviams krautuvininkams. Ir tas nutarimas jau pradėta vykdinti gyveniman. Lietuviai turėjo viltį palikti miestelio viduryje, paėmus kuomet nors į savo rankas prigulinčius Joniškio miestelėnams (kurie beveik visi lietuviai) dvejus namus. Vienus iš tų namų keletą metų nuomavo žydas Krėmeris. Bet laike paskutiniojo ištikusio Joniškyje gaisro tie namai sudegė. Ir 30 gegužės š. m. buvo padaryta miestelėnų sueiga, kad apsvarstyti, kokiuo budu tuos namus pataisyti patiems, ar kam nors pavesti ant tam tikrų išlygų pastatyti toj vietoj naujus namus. Sueigon atvyko keletas lietuvių ir žydų, norėjusių apimti namų statymą. Nutarus miestelėnams pavesti namų statymą kam nors tam tikromis sąlygomis, vienas iš lietuvių paklausė apie tas sąlygas ir vieton paaiškinimo buvo pusėtinai išbartas ir priverstas prasišalinti iš sueigos. Antram gi patarus miestelėnams pavesti tų namų statymą kam nors iš savųjų — lietuvių, buvo atsakyta: "bajorų mums nereikia!" (nors šio ir lietuvio buta), ir pasigirdo balsai, šaukiantieji "Mums yra Krėmeris ir kito nereikia". Kai-kurinos iš miestelėnų labai nustebino toks apsėjimas su lietuviais, kodėl taip griežtai jiems atsakyta, kodėl su žydu švelniai apseita, lengvai derėtasi ir namai statyti pavesta — jis galės juose 12 metų gyventi. Sueigai pasibaigus ir išgėrus gerai "magaryčių", kiti iš miestelėnų vos ant rytojaus parrėplojo namo. Paskum paaiškėjo, kad kaikurie gavo iš žydo geras "chabores" (kyšius).

Reikia pažymėti, kad panašus pasielgimai nebe pirmą sykį atsitinka: neįbruksi rublio kišenėn keliems, vadinamiems "galviniams", tai reikalo su miestelėnais neatliksi. Tokių "galvinių" yra tiktai keletas žmonių.

Kandrenėlių sod. (Skapiškio par.). Kandrenėliai pasidalino vienasėdžiais ir visi labai džiaugiasi. Jaunimo nors yra išbėgusių Amerikon, bet likusieji šiek-tiek prasilavinę. Retkarčiais gražiai pasilinksmina, nebėra nei muštynių, nei girtų.

Pilviškiai (Mariam. pav.). Birželio 5 (18) d. buvo 'Darbininkų Krikščionių Draugijos" susirinkimas. Pirmininkas perskaitė praeito susirinkimo protokolą. Buvo paaiškintas kasos stovis ir nutarta nariams pinigų neskolinti ligi nutarimo, todėl kad kasoje pinigų maža. Pašalpos nutarė duoti: ligoniui susirgus 2 rb. savaitei, posmertinės pašalpos davimas atidėtas ligi kito susirinkimo, — galutinai nenutarė, dėlei to, kad šian susirinkiman mažai teatvyko narių. Knygas nutarta aptaisyti. Vienas iš narių (A. M.) sumanė šitaip: ukininkai tariasi savo draugijų susirinkimuose, kad reikia reikalauti samdant, nuo darbininkų paliudijimo, be to nepriima. A. M. paaiškino susirinkimui, kad darbininkai, privalo reikalauti iš ukininkų paliudijimo, ar jis gerai algą atidavė, ar nenuskriaudė darbininko ir t.t. Reiktų pagalvoti.

Valkininkai (Viln. gub.). Antrą kartą man tenka buti Valkininkuose ir antrą kartą reikia stebėties kai-kurių žmonių pasišventimui tautiškam darbui. Yra darbščių žmonių ir Vilniaus gubernijoje, kuriems tikrai rupi sužadinti ir prikelti tautiečius iš miego. Ir, žinoma, geriausiai tą darbą gali atlikti vietiniai apšviestesnieji žmonės, kurie turi nuolatos reikalus su aplinkiniais gyventojais.

Vienu iš tokių veikėjų pasirodė Valkininkų vargonininkas p. B. Valušis. Jis jau antru kartu rengia čia lietuvišką teatrą. Norėdamas, kad kaip vakaras, taip ir vaidinimas padarytų geresnį įspudį į žmones, jis pakviečia iš Vilniaus "Sąjungos" vaidintojus-mėgėjus. Sąjungiečiai kaip žiemą, taip ir šiuo kartu atliko savo darbą gerai. Šiuo kartu, tai yra per Sekmines/gegužės 29 ir 30 (birželio 11 ir 12) d. buvo vaidinama net per du vakaru. Pirmą vakarą vaidinta 3 veik. komedija "Švarkas ir Milinė", antrą

vakarą — 1 veik. komedija "Kurčias Žentas" ir 3 veik. farsas "Tarnas padėjo". Nežiurint į tai, kad pirmasai veikalas yra daug rimtesnis ir pamokinantis, tečiaus žmonėms patiko gerian antrosios dienos, galima sakyti, tuščių komedijėlių vaidinimas.

Kad vakaro programą paplatinus, p. Valušis pakvietė iš Vilniaus žinomąjį smuikininką p. Asą, kuris per abu vakaru užžavėjo publiką gražiu smuikavimu.

Taip-pat gražiai padainavo p. Valušio vedamas choras.

Čia reikia pridurti, kad retai kur rastųsi taip gražiai suderintas iš sodiečių balsų choras (arti 100 žmonių). P. Valušis visą savo liuosesnį laiką apverčia chorui ir senobinėms dainoms. Tam tikslui net turi sudaręs savo parapijoje apie 10 dainininkų kuopelių, kur jis retkarčiais važinėja ir mokina dainuoti. Toks mokinimas reikalauja daug triūso ir pasišventimo.

Į žmones abu vakaru padarė gerą įspūdį. Ypač tas juos stebino, kad tai daro "ponai", kurie nesigėdina lietuviškai kalbėti.

Žmonių pirmą vakarą prisirinko gana daug, antrą vakarą jau tik pusė tiek. Gal tai dėlto, kad perdaug buvo du vakaru paeiliui, gal tai ir dėl blogo oro, o gal tai ir dėl tos agitacijos, kurią varė vietiniai miestelėnai. Bet vis dėlto žmones sujudino, sužadino, pakilo kalbos, protavimai ir lietuvių vardas daug-daug pakilo ne tik prastuolių lietuvių akyse, bet ir svetimtaučių, kurie nebeišdrįs taip greit pašiepti lietuvius.

Vienok taip plataus vakaro įrengimas davė didelį deficitą, kurį reiks padengti... (butų labai gaila, kad tik vienam p. Valušiui).

Čia reikia pažymėti, kiek teko patirti, kad vietiniai inteligentai, išskyrus klebona, kuone nėkuo prie vakaro neprisidėjo. Tik reikia ačiu tarti tiems sodiečiams, būtent: Budrevičiui M., Balkei B., Mikelioniui, Čibui, Jankauskui, Augštuoliui ir kit., kurie su pasišventimu dėjo pagelbon p. Valušiui ir, kiek sugebėdami, dirbo.

Antgalo reikia palinkėti, kad p. Valušis pasekmingai ir toliau darbuotųsi Lietuvos labui ir nenusimintų dėlei tų nuostolių, kurie reikėjo pritirti. Taip-pat butų geistina, kad valkininkiečius pasektų ir kiti Vilniaus gub. miesčiukai, rodydamiesi viešai su lietuvių kalba.

Vilkaviškis (Suv. gub.). Šiomis dienomis Vilkaviškio kalėjime numirė 16 metų mergaitė Vladislova Jankauskaitė, iš Kauno gub., Raseinių apskričio, Skaujaviško valsčiaus, Paglepio sodžiaus. Vargšė, mat, norėjo pasiekti Ameriką bet liko sugauta, ir atsigulė net kietuorna kapuosna.

Balninkai (Ukmergės ap.). Tai miestelis, gulintis atstume 29 verstai į šiaurę nuo apskričio miesto, prie dviejų didelių ežerų, vadinamų: Piršos ir Laušių. Apylinkė ežeruota ir žemė nederlinga, nes dažnai čia yra užeinami smiltynai. Šis miestelis nemažas. Yra katalikų bažnyčia, kuri dabar iš mūro statoma. Žmonelės bestatydami vargsta, prakaitauja, tikėdamiesi susilaukti gražaus, gero darbo vaisius!... Apšvietimas judinus ką-nors prie skaitymo, žiurėk, kad į nosę negautum. Prie viso ir aplinkinių parapijų žmonės skaito šią parapiją už tamsesnę, nes sako, ir Balninkų bažnyčioje nuėjus kelias dienas atsimeni pašonės skaustant. Mat, balninkiečiai jau ne tokie mandagus, ir bažnyčioje alkunėmis pripratę stumdyties. Prie degtinės čia taip gi labai pripratę. Bet ką-gi daryti, reik laukti geresnio laiko, gal supras kadanors musų tautiečiai tos degtinės pavojingumą ir mes ją gėrę. Bet ligi sulauksiant tokių šviesių dienelių, reikia ir tvirtai stverties darbo musų susipratusiems sodiečiams ir miestelėnams, ir traukti nuo degtinės smarvės jon pažlugusius, aiškinant degtinės pavojingumą ir rodant pavyzdžiais laimingesnio, sveikesnio, tobulesnio, doresnio, gražesnio gyvenimo. Bene galima butų ir čia rengti lietuviški vakarėliai, dori pasilinksminimai, pratinanti kaip senesnius, taip ir jaunimą (kas labai svarbu) gražiai praleisti liuosą nuo darbo laiką!

"Šaltinis".

Liet. reformatų pamaldos. Birželio 12 d., sekmadienį, 6 val. vakare Vilniaus reformatų bažnyčioje (prie Žavalnos g.) buvo lietuvių kalba pamaldos. Pamokslą pasakė Biržų pastorius kun. Jokūbėnas. Lietuvių reformatų Vilniūje tėra visai mažai, taigi šiaip nebūna čia nė lietuvių pamaldų. Bet sinodan suvažiuoja lietuviai reformatai nuo Biržų Linkačia labai žemai laikosi ir pavos, tai jiems vyriausiai ir daromos tos pamaldos. Lietuvių susirinkusių į pamaldas buvo apie 50-tį žmonių, bet jų tarpe buvo keletas ir nereformatų. Pamokslas buvo pasakytas kun. Jokūbėno gryna lietuvių rašto kalbą.

Valstybės mokesčiai nuo nejudomųjų turtų 1911 metais Vilniaus gubernijos — 147.000 rub., Kauno gub. — 86.000 rub. ir Gardino gub. —130.000 rublių.

Panevėžys. Birželio 4 dienų pasibaigė egzaminai realinėje mokykloje. Atestatus iš pamatinio kurso gavo šie lietuviai: Zenonas Bačalis, Julijus Bučas, Juozas Vidugiris, Vladas Kriščiunas, Kazys Novakas, Kazys Urbaitis ir eksternas Petras Kartiklis; VII-tąjį papildomąjį klesą baigė ir gavo teisę stoti į augštąsias mokyklas 34 mokiniai, tarp jų lietuviai: Jurgis Venckunas, Povilas Kairys, Povilas Kirtiklis, Vladas Markevičius ir Stasys Naginskis

Giedraičiai, Viln. g. 9 VI d. Dievo Kūno šventėje turėjo buti iš eilės pamaldos lietuvių kalba. Prieš tą šventę klebonas apskelbė, jog iš Valdytojaus kun. Michalkevičiaus gauta įsakymas atlikti ta dieną pamaldas mišriai: lenkų ir lietuvių kalbom. Per didžiasias lietuvių šventes, kun. Michalkevičiaus įsakymu, buvo ir pirmiau pamaldos maišomos. Gal taip liepiama, kad lenkams nebūtų nuoskaudos, bet kodėl gi J. M. Valdytojas nėkuomet neįsako lenkų šventėsna intraukti lietuviškas pamaldas. Tokie įsakymai erzina žmones ir kelia juose neapykantos jausmus, ypač dabar, kuomet dar žmonės nenurimę dėlei buvusųjų muštynių.

"Vilnia".

Naujas laikraštis. Nuo liepos 1 d. p. Strazdas žada pradėti leisti naują mėnesinį laikraštį vardu 'Teatras'. Šiame laikraštyj bus spauzdinami tik teatrui tinkami veikalai ir šiaip žinios teatro reikaluose.

Valdaikiai (Pan. pav.). Gaisras iš pypkės. Gegužės 22 d. sudegė 7 ukininkų triobesiai. Priežastis gaisro tokia: vienas ukininkas atsigulė daržinėj rukydamas pypkę, užmigo, pypkė iškrito iš dantų šiauduosna; pats jis tiktai paspėjęs išbėgti.

Pašvitinys (Šiaulių pav.). Gali buti, kad niekur nėra taip apleistų kelių, kaip Pašvitinyj. Nuo miestelio koks varstas, prie Laitašėnų sodžiaus — kaip vanduo išplovė žemę, didžiausi akmenįs. Baisu ir važiuoti, kad vežimas nesubyrėtų, arba sprandą nenusisuktum. Jau antri metai taip stovi ir niekas nemano apie pataisymą. Pro Pašvitinio laukus irgi negeresnis kelias — vidurkelėje duobės, akmenįs. Apsileidimas.

Pakruojaus par. (Pan. pav.). Meiliunų sod. apsigyveno stebuklinga gydytoja ir labai pragarsėjo musų apielinkėje. Gydo sunkiausias ligas: džiovą, nuomarį, vėžį ir kitas sunkiai išgydomas. Neseniai gydė vaikiną 15 m. iš Višeikių sod. sergantį koja. Gydytojai patarė daryti operaciją, kitaip neišgysiąs. "Gydytoja" apsiėmė išgydyti, vaikinas išbuvo jos namuose 5 mėnesius ir nieko — kokį nuvežė, tokį ir atvežė. Pinigų prakišę 30 rb. Naudos nei jokios, liga paseno, kišenė pratuštinta.

Panevėžys. Gegužės 29 dieną buvo lietuviškas vakaras. Buvo vaidinama: "Viršaičio Vargai" ir "Gedymino Sapnas". Susirinkusieji buvo patenkinti. Vaidintojai pusiau buvo sodiečiai... vaidino neblogai. Labai susirinkusiems patiko dainos, kurias padainavo A. Marijošiaus vedami dainininkai. Vakaras buvo taisomas "Blaivybės" naudai.

Senamiestis (Pan. miestas). Šiame kaime gegužės mėnesį išmatavo inžinierius Dimitrijevas ir matininkas Atkočiunas laukus, kurioj vietoj reikia grioviai kasti. Griovių busią arti penkių verstų. Žemę dalins kitais metais. Pinigus grioviams iškasti gauna iš valdžios ir reikėsią išmokėtį per 15 metų. Pinigų reiksią kokių 900 rb.

Tie patįs matininkai išmatavo ir Vairadę (Pan. pav.). Griovių išeiną 3 verstai. Valdžia skolinanti tam tikslui 600 rb., skolą reikia atiduoti per 15 m.

Adutiškis (Švenč. pav.). Geguž. 21 d. buvo valsčiaus sueiga. Žem. viršininkas pranešė valstiečiams, kad Adutiškio valsčiuje yra 1450 rb. "nedoimkų". Paskui žem. viršininkas ragino visus, kad įsitaisytų ugnies gesinamąją mašiną, bet valstiečiai atsisakė. Paskum buvo viršaičio rinkimai. Žem. viršininkas liepė visus balsuoti, bet kadangi senasai viršaitis J. Valacka mažai tegavo balsų, tada prisakė persiskirti. Naujojo buvo dauguma. Tada žem. viršininkas sumanė kamuoliukus mėtyti; laimėjo senasai viršaitis. Kandidatas pasiliko tas pats. Paskum buvo gera vakarienė, išgėrėme už 70 rb... už viršaičio sveikatą.

Plukiai (Pan. pav.). Šį pavasarį kaimas išsidalino vienasėdžiuosna. Matininkai taipogi išmatavo, kurioje vietoje reikės grioviai kasti. Grioviams kasti valdžia žada duoti 800 rb. Ukininkai manė, kad dovanos. Bet ne — tiktai paskolina, o paskiau dalimis reikės išmokėti. Grioviakasius žada atsiųsti rusus, kurie ir iškas.

Žeimelis. (Pan. pav.). Valstiečių bankas čia buvo nupirkęs žemės iš kn. Livено. Dabar ją pardavinėja daugiausia rusams, vietiniams gyventojams duoda kur miškas nukirstas su kelmais ir jei neatsiranda rusas pirkikas.

Pušalotas (Panev. pav.). Negirdėta naujiena — aplink kiniai sodžiai subruzdo skirstyties vienasėdijosna. Pušaloto sodžiaus laukus matininkas jau išmatavo. Dičiuniečiai padirbo nutarimą, tečiau dabar nori atsisakyti nuo to "klapato".

Vėviržėnai (Resein. pav.). Gegužės 16 d. buvo čia metinis Vėviržėnų Vartotojų Draugijos susirinkimas. Nariai sužinojo apie susirinkimą tą pačią dieną, nors vakar buvo šventadienis buvęs ir nesunku buvo pranešti. Dėl nežinojimo susirinkiman negalėjo atvykti daugelis draugijos, dagi pačios Valdybos narių. Iš šešių Valdybos narių susirinkime tedalyvavo du. Susirinkusieji stovėjo daugiausiai aplink kertėj pastatytą stalą, susikimšę. Kurie buvo arčiau prie stalo, tie viską girdėjo, galėjo suprasti ir kalbėti; tolimesnieji gi tik atskirus žodžius tegirdėjo ir beveik nieko nesuprato. Klausimai, kurie buvo rišami, buvo balsuojami ne rankų pakėlimu ir ne atsistojimu, bet šaukimu: juo kas drąsesnis ir geresnę gerklę turi, tas ir nušaukia. O kadangi vienas iš prie stalo sėdėjusiųjų turėjo gan stiprų balsą, tai jis daugiausiai ir nusverdavo. Tie nariai, kurie užpakalyj stovėjo, kurie silpnesnius balsus teturėjo, negalėjo kitų peršaukti, jei ir norėjo ką pasakyti. Bene svarbiausias iš svarstytųjų klausimų bus pasiulijimas statyti krautuvei namus. Išskaitliavo, kad galima esą tai padaryti: pelno šiemet esą 500 r., nariai sudėsią po 1 rub., ukininkai atsiųsią po vežimą rastams vežti, klebonas duosiąs plečių, da gausia 1000 rub. pasiskolinti iš magazino pinigų ir t.t. Išrinko ir komitetą iš keturių žmonių, kuris pasirupįs namų statymu. Po susirinkimo išrinktieji komitetai ir Valdybos nariai sako, kad nei jie statysią namų, nei ką. Pasirodo, kad nei vienas iš paminėtųjų šaltinių nėra bent kiek galimas; kiti sakosi tą da prieš susirinkimą žinoję. Tai kam da buvo burna aušinti? Susirinkime buvo duota ir atskaita, sustatyta krautuvės vedėjo, vienam Revizijos Komisijos narini padedant. Valdyba nei karta nebuvo susirinkusi atskaitai sustatyti arba jai apsvarstyti. Vartotojų Draugijos papras tai steigiamos ne tik tam, kad pajininkams ir ėmėjams pelną davus, bet ir tam, kad šviesti ir lavinti žmones, pratinti juos prie draugijinio gyvenimo. Kokią gi vertę turi tuokart tokie susirinkimai?

Dusėtai (Žarasų pav.). "Blaivybės" skyrius Dusėtuose, kun. St. Stakelei ir St. Rozumui gražiai pasidarbavus, buvo įsteigta 1910 m. Prisirašė narių daugybė, ir skyrius gana gerai gyvavo. Dangelis didžiųjų degtinės mylėtojų buvo nuo degtinės atpratinta. Pasidarė tikri stebuklai: smuklės buvo dykos, Dusėtų monopolyje išparduodavo degtinės 500 rub. mažiau per mėnesį ir taip darėsi keletą mėnesių. Jau rengėsi ir arbatnamį statyti, medžiagą nupirko ir suvežė. Bet minėtiesiems kunigams iš Dusėtų išvažiavus, blaivybė nusviro žemyn. Girtuoklybė da labiau išsiplatino, nes šventadieniais ir turgaus dienomis smuklės pilnos prikimštos girtuoklių. Matomai naujų smuklių savininkams norima atgrąžinti nuostoliai didžiųjų gaisrų padėjusiais padaryti.

Bet ir su blaivybe nenustojome vilties. Šiemet prisirašiusiųjų ir užmokėjusiųjų yra apie 60 narių ir vis kas diena dauginasi. Gegužės 22 d. buvo blaivininkų susirinkimas. Pirmininkas buvo klebonas. Išrinktas naujas raštininkas kun. Pr. Gricius, vietoje buvusio kn. St. Rozumo. Išrinktą komitetan keturi vyrai, kurie rupįsis statymu jau praėjusiais metais supirkto ir suvežto arbatnamio, tiktai pinigų stoka. Nutarta prašyti valdžios leisti viešą knygyną ir skaityklą, kad galėtų kiekvienas pasiskaityti ir namo parsinešti knygų ir laikrašių — tiktai nepirmeišku, nes klebonas žadėjo tokių nepriimti.

Višakio Ruda (Mar. pav.). Pirmiau buvęs mok. Paltanavičius leido dastatyti ant mokyklos žemės žydui namus. Dabar, kada valsčius užsimanė pats statyti mokyklą, žydas neužleidžia. Eina dėlto dalyko net byla, bet vis da žydui nieko negali padaryti.

Valstiečiai norėtų dviklesės mokyklos, bet pavieto viršininko pagelbininkas atvažiavęs darodinėjo, kad tokia mokykla čia nereikalinga.

Mokytojas musų dabar veiklus ir gabus — rengia vaikams vakarėlius — pasilinksminimus.

Sėda (Telšių pav.). Čia yra 2-klesė mokykla. Nuo 1906 metų antruoju mokytoju buvo lietuvis. Iš pradžių jau "šnairavo" ant jo "kaikas" (suprantama, kad ne žmonės) ir lauke tik progos išsėsti jį. Šiemet toji proga atsitaikė. Išrašė jis iš Kemešytės knygyno Utėnoje sąsiuvinius su lietuviškais parašais ir pataré juos pirktis mokiniams dėlei popiero gerumo. Tas nepatiko tam "kai kam" (tą žino visi Sėdiškiai) ir buvo surašytas inspektoriui skundas. Po tam tarpe Šėdiškių "pedagogų" pasidarė tikra košė. Galas tos košės toks, kad antrasis mokytojas nuo šių Velykų tapo iškeltas į Skuodą, o iš Skuodo, taip-pat lietuvis, į jojo vietą.

"Liet. Uk."

Tauragė (Res. apskr.). Apskaityta, jog nei karė, nei maras, nei audros neprarija tiek aukų, tiek nelaimių nepadaro, kiek daro girtuoklystė. Kad girtuokliai vieni patįs žutų, dar butų pusė bėdos, bet jie kitiems nekaltiausiems dažnai galą padaro. Štai birželio 6 d. prisigėręs alaus vežėjas suvažinėjo 12 metų mergaitę ir berniuką. Jiedu ramiai sėdėjo, bet girtas vežėjas nieko nežiurėdamas, dar žydų šaukimu perspėtas, užkirto arkliui ir tartumei tyčiomis užvažiavo ant jųdviejų nelaimingųjų. Mergisčių įsuko į ratą ir krutinę aplamdė, o berniukui odą nuo galvos numovė. Gydytojas po chloroformu žaizdas susiuvo ir gydo.

Tokių baisenybių Tauragės žmonės nemato ir nenujaučia. Nuo gitruokliavimo jie apako ir jų širdįs sustingo. Girtuoklystės jie nesisaugoja: geria patįs tėvai ir girdo savo vaikus! Geri tėvai nuo girtybės saugoja savo vaikus nuo pat mažystės, kas dieną, jiems poterius pabaigus, primindami, jog tėvams malonius matyti savo vaikus kapuose, negu girtuokliais.

Daglėnai. Pačtoriaus p. F. vežėjas, jaunas dar vaikinas B., suvažinėjo žmogų, kuris prabuvęs porą valandų be žado, pasimirė. Patsai tos mirties kaltininkas trečią dieną po anos nelaimės pats buk tai iš širdies skausmo persiskyrė su šiuo pasauliu.

Gegužio 13 d. kaž koks vagilius pasislėpęs bažnyčios bokšte naktį biskį bažnyčią apvogė, sudaužęs vieną 'kar bonką'. Bet labai nedaug galėjo pasipelnyti, nes aukų dėžutėn nieks nemeta, matydami, jog bažnyčiąs nieks netaiso ir taisyti nemano.

Pušalotas (Panev. aps.). Musų parapijos kaikurios mergaitės iš kaimų kažkaip keistai elgiasi su vietine vartotojų draugijos krautuve. Jos bijodamos, kad žydai jų neapgaudinėtų, ateina į vartotojų draugijos sankrovą sužinoti tikrą kainą perkamojo dalyko, ir po to eina derėties pas žydus. Žydai visą tą gerai žinodami sukę toms "mandrioms" mergaitėms galvas ir dar daugiau nuo jų atima. Bet jos to nesupranta ir labai dar džiaugiasi ir gėrėjasi, jei žydas nusiima prieš jas kepurę ir nulenkia galvą už tai. Savo prisirišimu prie žydų pušalotietės padėjo nekuriems labai pralobti ir virsti ponais. Pušalotietės! negražu taip elgties, reikia savuosius pirmiausiai remti ir jiems padėti pralobti!

"Vienybė".

Korespondencijos.

CHICAGO, ILL.

(Liepos 4 dienoje paroda).

Jungtinių Amerikos Valsčių Nepriguimybės dienoje, liepos 4 d. Chicagoj atsiliko keliolikos tautų historijinė paroda. Kiekviena tauta amerikiečiams parodė ką tokio naujo iš savo senobinės praeities. Parodoje dalyvavo ir lietuviai. Pirmiausiai maršavo čekai, škotai, graikai, lietuviai, paskui lenkai ir kitos tautos. Toje dienoje sugalvotos tokios parodos — labai išganingos, kadangi jos sulaiko Amerikos jaunuomenę nuo beprotiškų tą dieną šaudymų iš ko buna daug nelaimingų atsitikimų.

Toje parodoje lietuviškas programas sekančiai išpildyta: 1) raitas generalinis maršalka, p. P. Mažeika; 2) Nešta Amerikos vėluva; 3) Ženklas su parašu "Lithuanians"; 4) Du raiti maršalkos asistentai; 5) Benas "Lietuva"; 6) Didelis išpuoštas vežimas (float), ant kurio gyvai perstatyta historijinis atsitikimas, kaip D. L. Kun. Gedeminas 1318 metais paėmė Kijevo pilį. Ant vežimo matėsi sekantis anglų kalboj parašas: "Gedeminas Great King of the Lithuanians takes the city of Kiev by storm in 1318"; Leib—Gvardija D. L. Kun. Vytauto nuo Bridgeporto ir D. L. Kun. Vytauto raitelliai nuo Town of Lake, visi raiti su uniformomis. Paskui juos ėjo pėstininkai su uniformomis D. L. Kunigaikščių, Algirdo, Vytauto ir Mindaugio. Daugumas kitų draugijų buvo prisiuntusios tik savo atstovus su veluvomis. Paroda labai puikiai nusisekė, juo labiau, kad sekta podraug su kitomis tautiškomis ir didmiesčio puikiausiomis gatvėmis. Keli metai atgal, lietuvių Chicagoj visai nežinota. Bet nudien visi apšviestesni amerikonai lietuvius nuo kitų tautų lengvai atskiria. Nors tą dieną karštis buvo neapsakomas, tečiau publikos šaligatviais buvo pilna, kuriai teko matyti lietuvių gražus pasirodymas.

Lietuvių papuoštas historijinis vežimas (float) tarp kitų tautų vežimų buvo daug žymus. Amerikonai pamatę ant vežimo parašą, turėjo daug ką galvoti ir kalbėti apie lietuvius, jogei lietuviai savame laike buvo galingi, narsi ir žymi Europoj tauta.

Pasibaigus parodai lietuviai tą pačią dieną parengė du susirinkimus su prakalbomis ir dainomis bei kitomis žaislėmis. Ant Town of Lake toksai susirinkimas atsibuvo Davis Square parke tuojaus po pietų, o ant Bridgeporto vakare Mark White Square parke. Pastarojoj vietoj programas išpildyta sekančiai: 1) Trumpai angliškai į susirinkusius prakalbėjo p. J. L. McBean. Jis paminėjo nepriguimybės dienos svarbumą; 2) Lietuviškai kalbėjo p. P. Butkus. Jis pasakojo šį tą iš Amerikos historijos ir apie lietuvius. Kalbėjo gerai, tik visam kenkė balso silpnumas; 3) "Birutės" choras padainavo dainas: "Saulelė raudoną" ir "Sėjau rutą"; 4) Užgrojo benas. 5) Angliškai kalbėjo p. J. J. Hertmanowicz. Kalbėjo prastai, nemokėdamas kaip reikiant surišti angliškų sakinių, kas pagimdė juoką. Svetimtaučiai pamanė, kad lietuviai geresnių kalbėtojų ir neturi; 6) Antgalo "Birutės" choras pagiedojo lietuvių ir amerikonų himnus — kas taipgi visus labai nustebino, nes tas viskas pasirodė ne savo vietoje.

Kaip nebuk, bet lietuviams lai buna garbė už surengimą tokios dailios parodos.

S. P. Tananevičia.

SO. BOSTON, MASS.

Jau antra savaitė, kaip žmonės pas mus varginami yra neapsakomų karščių. Karščiai prieina ligi 100 laipsnių. Daugelis žmonių neatlaiko tokios šilumos ir miršta. Tarp kitų, mirė karščiu ir du lietuviu. Vienas mi rusiųjų tai ubagėlis, neturis pastogės, paprastai vadinamas Maike. Gailestingi žmonės tečiaus jį gana gražiai palaidojo iš sudėtų centų. Palaidojimas to ubagėlio, buvo gražesnis už žinomo bagočiaus Lazaucko, kuris visai nebuvo priimtas į bažnyčią.

Musų parapijos didžiausias trukumas yra, kad neturime nuosavios klebonijos. Musų klebonas nuolatos turi kraustytis iš vietos į vietą (dabar persikraustė į 527 Broadway), kas labai ne patogu kunigui, nes turi gyventi tolokai nuo bažnyčios, o dar labiau žmonėms, kuriems reikale vargas yra net kunigas surasti. Laikas butų pamislyt, kam pridera, apie klebonią. Ypač kad parapijos skola jau nedidelė. (Iš viso apie 15 tukstančių). Bažnytinės skolos išmokėta labai daug dvejais pastarais metais. Dargi, šįmet ir bažnyčios papuošimui išleista nevienas šimtas. Dabar net miela į bažnyčią įeiti, kaip gražu. Žodžiu, pastarieji metai musų parapijai buvo labai pasekmingi.

Bastenis.

SCRANTON, PA.

Karštis neišpasakomas; žmonės miega ant lotų, po medžiais arba ant porčių. Labiausiai kenkia mažiems vaikams. Jie labai miršta.

Liepos 10 d. 1 valandą biskį palijo bet mažai. Po lietui da daugiau atšilo.

Nedėlioj, 9 liepos Scrantone buvo nepaprastas atsitikimas. St. Thomas College sklepe, kur lietuviai laiko pamaldas, laikė pirmas mišias šventas T. A. Gervickas. Vietinis klebonas Kuras pasakė labai sugraudinantį pamokslą, jogei nevieno bedievio ašaru per veidą nuriedėjo, teipogi ir jaunas kunigas buvo labai susigraudinęs. Žmonių buvo pilnas sklepas, kupinai prigrustas. Vargiai kada Scrantono lietuviai sulauks tokios iškilmės.

Jurgis Švarca.

MT. CARMEL, PA.

Pereitą šeštadienį (14 d. š. mėn.), šeštą valandą vakare, užėjo šniokštantys debesys su ledais ir didžiu griausmu. Ledai sunaikino visas daržoves, gėles ir medžių vaisius.

Tokios daugybės ledų net seniausieji musų parapijonai nepamenu. Ant rytojaus šešėlyje iki pietų da baltavo ledai.

Sekmadienyje (subatoje) 15 d. š. mėn. vėl apie tą pačią valandą atužė ūmai, rodos, menkas debesiukas, bet pilnas vienų žibainių ir trenksmų. Tuosyk airių bažnyčios bokštą apdraskė griaustinis, kitur vieną žmogų mirtin užmušė ir keletą pritrenkė.

Dieve gelbėk mus nuo tokių nelaimių!

"Draugo" korespondentas.

ROCKFORD, ILL.

Kaip visur, taip ir čia pastaraisiais laikais apsilankė dideli karščiai. Nekurių medžių lapai susisuko į dudutes ir net pradėjo kristi į žemyn; žolė šaligatvėms ir parkuose taipgi nudžiuvusi, ruduoja, nes lietaus trūksta.

Šių vasarų čia lietuviams-katalikams reikalaujant nupirko 4 lotus žemės ir pastatė medinę bažnyčiukę — maža kurion apie 150 žmonių negalės sutilpti. Mat už poros metų jeigu lietuvių padaugės, mano statyti didesnę, o šita būsianti mokykla.

2 d. liepos atsibuvo tos bažnyčiukės pašventinimas. Norint diena buvo karšta, vienok žmonių prisirinko ne mažai visokių pažvalgų, kaip katalikų, taip laisvamanių; dalyvavo ir vietinės anglų draugijos. Tarp susirinkusių prie bažnyčios vienas jaunas vaikėzas apie 18 metų amžiaus — pradėjo vaikėzą kolioti — sako: — Taip kalbėti gali tik karčiamoj, o ne prie maldnamio; jeigu tau nepatinka, — sako, tai eik šalin, o jeigu atėjai pažiurėti, tai užsilaikyk, kaip žmogus. Aš pats nepriklausau prie parapijos, sako, bet jeigu atėjau pažiurėti, tai turiu užsilaikyti, kaip žmogus, o ne gyvulys.

Tai mat kas piktina žmones — ugi "piemenįs", ir kiek pas juos reiškia dora.... Jie nesigėdi pliaukšti prie maldnamio, ką doras žmogus gėdytųsi karčiamoje.

Dagiliuks.

CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

Feliksas Karlackas į savaitę po palaidojimo savo su naus pats užmerkė akis 7 liepos nedora liga, vadinama škarlatina. Duota žinia lietuviui grabiniui Butkevičiui, kurs nors gyvena kitoje parapijoje, bet ir čia priguli. Butkevičius užtruko, tuo tarpu saliuninkai pašaukė kitą grabinį, anglą. Lietuvis atvažiavęs, pamatė, kad lavonas jau apžiurėtas, ir sugrįžo namolo. Tuo tarpu pasirodė, kad nabašnikas mirė užkrečiama liga, o čia sveikatos biuras liepia su tokiais numirėliais apsieiti labai atsargiai ir jų likučius (marškinius, drapanas ir t.t.) sudeginti. Tad grabinis pradėjo susirinkusius varyti laukan iš šermenų ir, pasiėmęs nabašniko drapanas į glėbį, bandė nešties su savim. Moterįs, nesuprasdamos, kad taip reikia padaryti, nei pačios neina iš namų nei grabiniui duoda nešties rišulį su savim. Prisiėjo gązdinti policija, ir tuomet tik padaryta taip, kaip įstatymai reikalauja. Geriau butų, buvę, kad nabašniką butų palaidojęs lietuvis.

Žinnešys.

WILKES-BARRE, PA.

Subatoje Vincas Klioklys drauge su keliais kitais išėjo pasivuogautų. Grįštant namo Vincas užėjo ant rėlių ir atsistojęs žiurėjo, kaip priešais su didele jėga ir trenksmu atšniokščia anglių traukinys. Jis taip buvo įsižiurėjęs, kad draugų šauksmo — 'traukkis, ateina trėnas" negirdėjo, ir trukys iš užpakalio atlėkdamas parmušė nabagą žemėn taip nelaimingai, kad netrukus nustojo gyvybės. A. a. Vincas Klioklys gimęs Pilatiškių kaime, Gudelių par., Starapolės pav., Suvalkų gub., 25 metų amžiaus ir tik šeštas mėnuo, kaip apsivedė. Liepos 18 dieną gražiai palaidotas.

Nusekus jurėms žmonės ėmė grįšti į Lietuvą. Praėjusįjį savaitę išvažiavo Juozas Karalius su savo žmona į Virbalius, jiedu nebegrįšią Amerikon, ir Vincas Tamulis į Zapiškį atlankyti savo senus tėvelius. Geras sunus nebepamiršta savo gimtosios šalelės...

Utarninke apsivedė Baltrus Bačėnas su Veronika Graževičiute ir Jonas Kazlauskas su Jieva Kalkauskiute.

Šio mėnesio 29 dieną lietuviai turės parapijos piknika, gražiame gojalyje tarpe Georgetown ir Blackman pečės.

Angliakasiai dirba tik po tris dienas.

Lietuviai svetur.

Taskajevo (Tomsko rėd.). Šitame tolimame nuo Lietuvos kraštelyje gyvena nemažas lietuvių skaičius. Atvažiavo jie 1896 m. ir vėliau. Beveik visi jie pacina iš Kauno ir Kuršo gub., gyvena sodžiuos, vienasėdžiuos, tarnauja geležinkelyje. Vietiniai lietuviai nors išsiskirs tę svetimtaučių tarpe, bet lietuviškumo, savosios kalbos laikosi tvirtai. Kiti skaito laikraščius: "Liet. Uk.", "Viltį", "Šal."

"Liet. Ukin."

Iš Visur.

MEKSIKO.

Romybės vis dar nėra. Tai straikai, tai ginkluoti susirėmimai. Ana, 12 liepos Puebloje susipešė maderistai su federalais. Muštasi visą naktį. Kritę 150 maderistų ir 70 sunkiai sužeista. Maderistai laukia 4,000 karčivių iš Morelos ir Guerros provincijų savo pagelbon. Į Puebla atvyko pats Madero ir buvo priimtas su nemaža iškilme. Gal jam ir pasiseks apraminti partijas.

Kitose provincijose ir-gi nuolatinės muštynės. Jalisco provincija pasiliko be parliamento ir be gubernatoriaus, nes paskirtas gubernatorium Allende paleido parliamentą, o paskui pats atsisakė nuo vietos, kad galėtų kandiduoti ateinančiuose rinkimuose.

PORTUGALIJA.

Valdžia nusprendė taikyties su respublikos priešais. Visiems monarchistams, gyvenantiems užsienyje, prisakyta į 40 dienų pasirodyti pas Portugalijos konsulą ir apreikšti, jog priima naują valdžią. Tadą jie galės grįžti namuole ir džiaugties pilnaja laisve.

Respublikos prezidentas gausiąs 12.000 milresų (12.960 dol.) metinės algos. Atstovai į parliamentą gausią po 60,000 mirusių (6,480 dol.) metams.

HAYTI.

Hayti'es kariški laivai tapo atšaukti ant greitųjų iš Kingston'o, Jamaicoje, kur buvo taisomi. Tikima, kad Hayti'je kils revoliucija. Laukiama nupuolimo prezidento Simon'o valdžios.

MOROKO.

Ispanija atvežė dar 500 kareivių į Larache ir šešias patrankas. Prancuzai ir-gi atgabeno daugiau kareivių. Eina nerimastavimai iš abiejų pusių. Ispanų generolas Silvestre užgynė prancuzams žengti per upę. Ispanai užėmė naujas vietas ir apstatė jąs patrankomis.

Eina paskala, kad aplink Moroko sukinėjasi aštuoni vokiečių skraiduoliai, tečiau Berlino dienraščiai skelbia, kad tai netiesa.

Prancuzų vyriausybė paklausė vokiečių, ar jie ištiesų nori pasiimti sau ant visados Agadir'ą ir Pietų Moroko. Tikima, kad opus klausimas bus išristas romiu keliu. Suv. Valstijos nesikiša visai į Moroko reikalus.

Naujienos iš Amerikos.

Dovana miestui.

Cleveland, Ohio. Nežinomas labdarys dovanojo Clevelando miestui didelį žemės plotą, vertą pusę milijono dolerių, viešo sodo įrengimui. Išsyk visų manyta tuo geradoriu esąnt žinomą milijonininką J. D. Rockefellerą. Ištikrų šaltinių bet patirta, jog tai ne jis, nors dovanotoji žemė priguli kompanijai Standart Oil Co., kurios tėvu yra minėtasis Rockefeller.

Moterįs straiklaušiais.

Schenectady, N. Y. Šiame mieste sustraikavo vyrai, dirbusiejie prie kanalizacijos. Į jų vietą atsišaukė daug moterių italių, kurios ir ėmėsi prie darbo. Kompanija moka straiklaužėms po penkiasdešimts centų už valandą. Straikieriai bandė užpulti ant moterių, bet nepasisekė jiems, nes saugoja jas policijos burys.

Nelaimė ant geležinkelio.

Bridgeport, Conn. Pereitą savaitę atsitiko baisi nelaimė šiame mieste. Ekspresiniš trukys bėgdamas greitumu penkiosdešimts mylių per valandą, užvažiavęs ant iškeltojo tilto nesustabdė greitumo ir nusirito į gatvę 20 pėdų apačioje. Lokomotyva ir keli pirmutiniai vagonai susidaužė į šipulius; tik trįs galutiniai vagonai pasiliko ant vėžių. Katastrofoje žuvo 20 asmenų užmuštų ant vietos, keli numirė ligoubučiuose, o 55 gydosi iš sunkių žaizdų. — Kaltinama mašinistas, žuvęs nelaimėje, kuris buvęs nepatyręs, nes dar nuo neseniai užėmęs taip atsakomą vietą. — Turbut kompanija New York, New Haven and Hartford Railway bus patraukta atsakomybėn.

Rasinė neapykanta.

Shreveport, La. Miegamame vagone areštuota dvi nigerki užtai, kad išdrįso pasirinkti sau vietą tarp baltųjų pasažierių, kas priešinasi Louisiana valstijos teisėms. Teisėjas nubaudė nieku nekaltas moteris užmokėti po 25 dolerius kiekviena. Mat Louisiana valstijoje gyvuoja įstatymas, nepavelijantis negrams užimti vietas su baltaisiais vagonuose, jie turi išimtinai jiems paskirtuosius.

Farmeriai reikalauja darbininkų.

St. Paul, Minn. Visoki agentai išsijuosę ieško darbininkų dėl farmerių. Valstijos Minnesota ir North Dakota reikalauja tuojaus dešimties tūkstančių žmonių javų piovėjų, o ir vakarinės ir centralinės valstijos skundžiasi ant darbininkų stokos ir ieško jų rytuose. Farmeriai prižada gerą užlaikymą ir siulo angštas algas. Vienok mažai atsiranda sutinkančių ant gerų išlygų. Darbininkai mat bevelija trokšti prikimštuose miestuose negu dirbti ant šviežio oro ir

Arkliaganys.

už gerą atlyginimą. Neišmintingi!

Išgelbėjo kudikį, bet pats žuvo.

Winona Lake, Ind. Kunigužis S. W. Elliot, 69 metų senelis, paaukojo savo gyvastį, kad išgelbėjus kudikį nuo neišvengiamos mirties.

Ponas Elliot vaikščiodamas, pamatė kudikį, bežeidžiantį gatvės viduryje ir automobilių atbėgantį tiesiog ant jo. Senelis nei nepamislijęs apie pavojų dėl savęs, puolė prie kudikio, kurį pastumė į šoną, pats-gi puolė po automobiliaus ratais.

Nori atlikti drąsią kelionę.

Washington, D. C. Padrąsintas laimingu perlėkimu iš Boston'o į Washingtoną, oru lakstytojas Harry N. Atwood pasirįžo perlėkti 850 mylių plotą tarp New Yorko ir Chicagos į dešimts dienų. Kelionę pradės iš New Yorko per Albany, Utica, Syracuse ir Buffalo, o iš ten per šiaurinę dalį valstijų Ohio ir Indiana į Chicago. Pasisekimo.

Ledo badas New Yorke.

New York, N. Y. Nepakenčiamiems karščiams vieš patavus per pastaroji dvi savaiti, ledo pardavėjai nemažai pelnė. Neužsiganėdindami ir taip jau geru pelnu, beširdžiai ledo kompanijų savininkai nesidrovėjo dar pakelti jo kainą dvigubai. Toks kompanijų nežmoniškumas iššaukė riaušes tarp bėdnesniųjų miesto gyventojų, kurie ir taip begalo vargsta mažuose, žemuose namelinose susikimšę, o čia dar ir ledo negali gauti. Išvesti iš kantrybės bėdniokų minia užpuolė ant ledo sandėlio kompanijos Foster & Scott Ice Co., reikalaudami ledo. Pavaišinta juos šaltu vandeniu iš viršutinių augščių. Toks kompanijos tarnų pasielgimas taip įpykino užpuolikus, jog metėsi jie, kaip laukiniai su akmenais prie namų durų ir langų ir butų viską sudaužę, kad ne pasirodymas savininko, kuris prižadėjo jiems ledą. — Štur mo laike policija užsilaikė bešališkai.

Atrado du opiumo pabriku.

Pueblo, Colo. Vietinė policija atrado du opiumo pabriku šiame mieste. Opiumą rukymui išdirbinėjo kyniečiai ir siuntinėjo jį į kitus miestus tokiose pat dėžutėse, kaip ir kepimo milteliai parsiduoda. Policija konfiskavo opiumo už tūkstantį dolerių, o jo "pabrikantus" areštavo ir patupdė kalėjiman.

13 metų mergaitė norėjo apvogti banką.

Akron, Ohio. Edna Peebles, trylikos metų mergaitė, nuėjo į Cuyahoga Falls, Ohio, ir apsiginklavusi revolveriu, atsilankė vietinėj bankoj. Pirmiausia pasisakė norinti pasimatyti su kasininku. Klerkai atsakius kasininką išėjus pietų, jauna nusidėjėlė priėjo prie klerkos ir atstačiusi revolverį pareikalavo atiduoti jai visus pinigus, kokie tuo laiku radosi bankoje. Klerka paaiškino jai, jog kasieriui išėjus, geležinė banka su pinigais uždaryta. Tuomet mergiščia paprašė, kad klerka atiduoti jai savuosius. Pastarasis teisinosi jokių pinigų su savim neturįs. Matydama nieko nelaimėsianti, Edna apleido banką. Tuo tarpu klerka spėjo pranešti apie atsitikimą policijai, kuri ir suėmė nedaėjusią vagilę ir patubdė ją šaltojon. Teisinasi nabagė, norėjusi nusipirkti naują dresę, o neturėdama už ką, sumaniusi banką apvogti.

Senukė studente.

Minneapolis, Minn. Jog niekad nėra pervėlu mokyties darodė 80 metų senukė, ponia A. D. Winship iš Racine, Wis., kuri su atsižymėjimu pabaigė universitetą ir aplaikė diplomą. Turėdama 78 metus amžiaus, ponia Winship įstojo universitetan, kuriame pasimokinusi du metu ir atsižymėjusi didesniais už visus studentus gabumais, užbaigė kursą su pagyrimu ir dovanomis.

Eksplioziją mainose — 21 užmuštų.

Dubois, Pa. 15 d. š. m. ant 9:30 vakare atsiliko gazo eksplioziją šafte Cascade Coal & Coke kompanijos Sykesvilėj. Eksplioziją buvo nesmarki ir visai mažai blėdies padarė mainoms. Bet atsiradę po eksplioziją nuodijanti gazai užmušė 21 mainerį, kurių 18 svetimtaučiai.

Kolera tarp emigrantų.

New York, N. Y. Ligonbutyje ant Hoffman Island numirė du emigrantu. Gydytojai patyrė juodu sirgus kolera, kurią atsivežė iš Italijos. Kiti šeši iš to paties laivo emigrantai, parodanti koleros symptomus gydosi ligonbutyje ant Swimburne Island.

Mark Twain paliko netoli pusę milijonų dolerių.

Mirusis perniai Amerikos raštininkas Mark Twain (tikroji pavardė Samuel Clemens) paliko turtą New Yorko ir Connecticut'o valstijose, apkainuotą 471,136 doleriais. Visas tas turtas perėjo į rankas vietinės gyvos raštininko dukters, Klaros, kuri yra ištekėjusi už žinomo ruso artisto Osipo Gabrilavičiaus. Tie pinigai sudėti į įvairias kompanijas: telefonų, kasyklų, geležinkelių, gazo, bet daugiausiai akcijų turėta "Mark Twain Co." (200,000 dol.).

DIDELIS PROGRESAS.

Nekuriems žmonėms rodosi vien tik pramanymas, kad nuo laiko kada Dr. Lister pravedė tyrumą ir akuratiškumą medicinoje ir chirurgijoje, didelis žingsnis pirmyn padaryta tame moksle. Rodosi, kad taip negalėtų buti, bet po teisybei yra: daugumas vaistų yra dirbama nevisai švariose dirbtuvėse. Užtai toki vaistai atneša daugiau blogo, nei gero. Švariausiai užlaikoma laboratorija yra ta, kur dirbama Trinerio Amerikoniškas Elixiras iš Bitter Vyno. Šis vaistas gydo visokias vidurių ligas, skaudėjimus, nemalimą, reumatizmą ir neuralgiją, galvos ir pečių skaudėjimus, čystina krauja, sustiprina nervus ir sugrąžina energiją. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Šiuomi pranešame visiems, jog mes atspaudeme išnaujo TRUMPĄ KATEKIZMĄ, taigi kurie pirmiau reikalavote, tai dabar galesite gauti.

10 centu egzemplioris.

„Draugas", 314 E. Market str., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas Laikraštis

Užvystas Amerikos Lietuvių Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —

Eeina iš Wilkes-Barre, Pa., kas ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga — Leidėjai.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius
U. Augulutė — Užveizdėtoja.

Visas korespondencijas ir kitokius raštus reikia siųsti pas
Rev. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenumeratos, ar tai už "džabus" ar už apgarsinimus ir t.t. reikia siųsti tokiu antrašu:
"DRAUGAS"
314 N. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spaudinimas konstitucijos, ar plakatų, ar tikietų ar kitokio į tat panašus reikalai, reikia visados kreipties tuo padiu antrašu:
"DRAUGAS"
314 N. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmesti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popieros nėra ko gailėties, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiemis raidėmis, redakcijai labai dažnai prisieina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiame numeryje, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą ižryto antradienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

New Yorke ir Brooklyne susidarė komitetai iš įtekmingų vyrų įkurimui katalikiško dienraščio. Komitetuosna įėjo literatai, bankininkai, pramonininkai, advokatai ir kitokie prakilnus asmenys. Reikia tikėties, jog seniai laukiamas dienraštis pasirodys netrukus. Įdomu: nei Anglijoje, nei Suv. Valstijoje nei kitokioje angliškai kalbančioje šalyje ligšiol nebuvo katalikiško dienraščio, anglų kalba leidžiamojo. Visa dieninė angliška spauda ligšiol randasi ne-katalikų rankose ir, žinoma, paduoda nepilnas arba iškraipytas žinias apie katalikus. Jeigu tat socijalistai gali leisti net kelis dienraščius Amerikoje, tai ar-gi New Yorko katalikai negalėtų įsisteigti savojo dieninio organo? Ana, New Yorko "Statas Zeitung", nors eina vokiečių kalba, turi įtekmę ir neša jo leidėjams, kaip tai neseniai prisipažino prieš senato komisiją to dienraščio užveizdėtojas Hermanas Ridder, net 200,000 dol. metinio pelno. Jeigu vokiškas katalikiškas dienraštis neša tokį milžiniską pelną, tai juk galima tikėties, jog angliškas dienraštis neš dar didesnį pelną savo leidėjams. O kokia nauda ir katalikams ir kitokios rūšies skaitytojams!

Katalikiško dienraščio leidimą New Yorke palengvis dar toji aplinkybė, jog pažadėtoji katalikiška žinių agentija jau ištiesų įkurta ir veikia jau nuo 1 gegužio. Agentija vadinasi "Juta" ir [illegible] inkorporuota [illegible] riche, Šveicarijoje, nors centralinis biuras randasi Milane, Italijoje. Tos agentijos patarnavimu naudojasi Šveicarijos, Austrijos, Vengrų, Vokietijos, Belgijos, Holandijos, Ispanijos dienraščiai. Akcijos sumoje 2 milijonų frankų tapo išpirktos visai trumpu laiku. Besteigiant naują agentiją, daug pasidarbavo p. F. X. Weinschenk iš Bellevue, Ohio, kursai pasiliko bendrovės vice-prezidentu. Jo tai yra uždaviniu užinteresuoti Amerikos spaudą "Jutos" žiniomis. Šiuo tarpu tik tiek žinoma, jog "Juta" tapo pasveikinta su išskėstomis rankomis Pietų Amerikoje: Argentinoje, Čilyje ir kitur.

Nereikia sakyti, jog "Juta" nepatiko radikalų ir socijalistų spaudai. Pašokinėta truputį, pasibarta — na, tuo dalykas ir pasibaigė. Da bar "Jutos" žiniomis naudojasi liberalų ir net radikalų dienraščiai.

Grįžtant prie steigiamojo New Yorke dienraščio, reikia išreikšti linkėjimą, kad, jam atsiradus, visi lietuviai katalikai, kurie ima angliškus dienraščius, velyk užsisakytų Katalikiškų dienraštį, nekaip leidžiamąjį žydų, masonų ir kitokių krikščionybės priešų. Ten ras pilnesnes ir tikresnes žinias, nekaip "geltonoje" spaudoje arba kitokiuose dienraščiuose. Musų "pirmeviškiems" laikraščiams ir-gi pravertėtų atsižiurėti į "Jutos" pranešimus. Gal tuomet atsimainytų nuomonės apie "didžiavyrius" — sakykime, gal, pav., nuomonė apie Ferrerą susilygintų su nuomone apie kokį... "universitėto studentą".

"America" No. (13) parodo, kaip naujai leidžiamoji "Encyclopaedia Britannica" prirašė visokių nesąmonių apie jezuitus ir "jezuitizmą". Encyklopedijoje esama ir daugiau klaidų ir iškraipymų: Įdomiausia, kad tie iškraipymai ir klaidos — kaip rašo 'Americos' redaktorius — buvo išrodytos encyklopedijos leidėjams pirm padavus veikalą spaudon, tečiau persergėjimai nieko negelbėję.

Rašome apie tai dėlto, kad rengiamojoje dabar p. A. Olševskio enciklopedijoje kompiliacijos — kaip pranešta seniau — remsis 'Enc. Britannica'. Jeigu tik viename straipsnyje apie jezuitus sukrauta tiek daug nežinojimo ir nedoro noro, paskleista tiek melų, padaryta tiek suvedžiojimų, tai ar-gi gali kas buti tikras, jog ras kituose straipsniuose tiesą ir vien tiesą?

Patartumime lietuviškosios enciklopedijos rengėjams žiurėti netik į "Enc. Brit.", bet ir į kitus informacijos šaltinius. Ana, tikrieji ir neveidmainingieji tiesos ieškotojai negali atsigėrėti "Catholic Encyclopedia." Dėlko nepasisemti šiek tiek tiesos iš šito šaltinio?

Labai maloniai skaitosi p. Lauros Crozier raštelis apie Mariją Sklodovskaitę Curienę (Chicagos: "Popular Electricity"). Garsi lenkė—mokslininkė pastatyta ten augščiau už visas kadą nors gyvenusias moteris — žinoma, iš mokslo pusės žiurint. Jos tėvas buvo chemijos profesorium Varšuvos universitete, ir jauna Marija iš jaunų dienų priprato prie [illegible] dėžių, nes padėdavo savo tėvui dirbti laboratorijoje. Su augusi ji apsistojo Paryžiuje ir pradėjo lankyti Municipalų Mokyklą, kurioje chemijos lekcijas skaitė jaunas profesorius Curie. Profesorius greitai pamatė mokinės gilų pažinojimą chemijos ir padarė ją savo padėjėja. Podviejų metų pora pačmė šliubą ir pradėjo darbuoties išvien. Abiejų gyvenimas buvo labai vargingas, bet visi likučiai nuo reikalingiausiųjų pragyvenimui išlaidų buvo pašvenčiami chemiškiems tardymams. Vieną dieną — buvo tai 1898 m. — Marija parodė savo vyrui mažutį daiktelį, kurs švietė tamsumoje ir šildė, pats nei ataušdamas nei nesimažindamas. Buvo tai radijus. Garsas apie didelį atidengimą pasklydo po visą pasaulį. Curie'ai tapo apkabinėti medaliais (pats Curie, prie progos paminėjus, atsisakė nuo Garbės. Legijos ženklo, nes ženklas — jo nuomone, — priderėjo jo žmonai), buvo kviečiami su paskaitomis į Londoną, ir kitur, apdovanoti pinigais. Curie tapo padarytas Sorbonos profesorium. Pora susilaukė dviejų dukrelių, kurias motina — patrijotė augina lenkų dvasioje. 1906 m. Curie, ejdamas skersai gatvės, tapo parmestas ant žemės vieno vežimo ir pirmneg spėjo atsikelti, tapo pervažiuotas kito vežimo ir užmuštas ant tų pačių pėdų. Buvo tai didelis smugis mokslui ir Prancuzijai, bet didžiausias jo ištikimai draugei Marijai. Tečiau p. Curie'nė nepametė laboratorijos. Darbavosi toliau ir netrukus atidengė kitą radio-aktivį elementą, pavadintą polonijum. Darbuojasi ligšiol. Mokslo pasaulis tikisi labai daug nuo pilnos pasišventimo moteriškės.

Tokia tai trumpai atpasakota istorija, surašyta p. Crozier. Tos istorijos karžygė yra lenkė, apie kurią Puškinas nebutų galėjęs pasakyti, kad tai "kičlivaja liaška". Lietuviai drauge su visomis kitomis tautomis privalo nulenkti žemyn galvas prieš tą mokslo moterį.

Birželio 11 d. lenkų parapija West Hazleton'e, Pa., nutarė perrašyti savo nuosavybę ant vyskupo, vadinasi, apsirinko savo turto globėju Scrantono diecezijos vyskupą M. J. Hoban'ą vieton svietiškių globėjų. Liepos 10 d. Wilkes-Barre teisme teisėjas Garman tą perrašą patvirtino. Nuo tos dienos West Hazleton'o lenkų katalikų bažnytinė nuosavybė pasilika vyskupo Hobano ir jo įpedinių globoje, kol parafija priklausys prie Scranton'o katalikų diecezijos.

Šenandoriečiai ir mahanojiečiai lietuviai nori padaryti kaip tik priešingai. W. Hazletoniečių lenkų pavyzdis turėtų paraginti lietuvius prie rimtesnio apsvarstymo, ką bedarą.

"Visuomenė" yra Lietuvos socijalistų organas. Socijalistai, pasibaigus revoliucijai, tapo išsklaidyti, jų spėkos išblaškytos. Praėjo tie laikai, kuomet liberalai, demokratai ir klerikalai jų bijojo. Tai-gi socijalistai grįžta ant tautos arenos, bet su sukąstais dantimis. Tai ne triumfatoriai, ne pozicijos viešpačiai, ne vyrai, į kuriuos žiurima, kaipo į vadovus ir pranašus — ne tai... [illegible] kurie[illegible] nesmagu Lietuvos visuomenės veikėjų draugijoje. Pas socijalistus dabar tik sarkazmas, dantų kalenimas, kartus išreiškimas savojo negalėjimo parodyti, ką jie padarytų, jei štai butų jų viršus. Yra tai nauji veikėjai, kurių veikimas atsižvmi ne artimo meile, ne visuomenės gerovės troškinu nei net padorumu, bet neapykanta, išjuokimu, pasityčiojimu ir... pasididžiavimu, kad štai aš esu Tersitis, parijas, draugijos — atsiprašome už nemandagumą — išmeta.

Tokie veikėjai yra pilni puikybės. Gi puikybė niekados gerų vaisių neišdavė ir neišduos.

"Saulės" viename numeryje buvo išspauzdintas laiškas iš Lietuvos. Tame laiške paminėta, buk ant Sasnavos kapinių darosi stebuklai. "Saulės" redakcija privalėjo pridėti prie laiško prierašą, kad skaitytojai tiems stebuklams netikėtų. "Saulėi" užmiršus padėti prierašą, "Draugui" prisieina vaduoti kitą laikraštį: klausia juk ir musų, ar "Saulė" teisingai parašė.

Nėra nuobodesnio žmogaus už tokį, kuriam rodosi, buk jo vieno bėda, tai visų bėda. Nelaimingas tas, kuriam prisieina turėti nuolatos reikalus, su tokiu žmogum, kurs moka tik skųsties ir pasakoti savo vargus ir rupesčius.

Faktai ir Principai.

Tąsa.

Lenkams po ilgų barnių pasiseka pasodinti ant sosto Steponą Batorį (1576—1586), vedusį Oną, Zigmanto Augusto seserį. Batoris įkuria Vilniuj Akademiją, pavesdamas ją jezuitams, veda pasekmingai karę su Ivanu Nuožmiuoju dėl Padauguvio užima Velikije Luki, Vitebską, Pskovą, priverčia Ivaną prašyti susitaikinimo. Ta karė butų buvus dar pasekmingesnė, jei lenkai butų ištikrųjų kariavę ir nesitęsę nuo jos. Galutiną Maskvos nuveikmą sukliudo Stepono mirtis. Batoris stengiasi sutvarkyti Lietuvą juridiškai —įveda Vilniuj augštąjį teismą, vadinamą Tribunolu, palikdamas teisę teisėją ir pirmininką rinkti patiems žemiečiams.

Po Batoriui vėl kįla vaidai dėl naujo karaliaus rinkimų. Lenkijos ir Lietuvos sostą užima švedų karalaitis Zigmantas III (1587—1632). Jo dinastiški reikalai pagamina karę su švedais. Didysis Lietuvos karvedys (hetman) Karolis Katkevičo sumuša švedus ties Kirchholmu, bet karė vėl atsinaujina per du kart—ir galutinas jos rezultatas—nustojimas Padauguvio. Bent kiek laimingesnė karė su Maskva užsibaigia Devulino paliaubomis 14½ metų (1618). Smolenskas ir dalis Sieversko srities tenka Lietuviams ir Lenkams. Nepigiai apseina ir turkų atrėmimas ties Cecora ir Chocimu.

Karėms besiaučiant valstiečių gyvenimas eina blogyn, prispaudimas kįla didyn. 1628 išleidžiama įstatas, kuriuo draudžiama užmušti valstietis be reikalo... Žlunga miestų prekyba ir pramonė. Tvarka irsta. Didžiunai šiaušias prieš karalių. Vos Katkeviče su Žolkievskiu juos sustabdo.

Prie Zigmanto sunaus III Vladislovo Vazos (1632 1648) — vėl prisieina Lietuvai dalyvauti kovoje su Maskva. Krištopas Radvila su lietuviais apgina Smolenską nuo Šeino, priverčia maskolius prašyti sandaro, išsižadėti Smolensko, Sieversko srities, Černigovo ir užmokėti 20,000 rublių.

Po Vladislovo sostas tenka jo broliui Jonui Kazimierui (1648—1668). Dėl atimtų seniau duotų kazokams privilegijų — šie kelia maištą, ir pasidavę Maskvai duoda progą naujai karei su Maskva. Caras Aleksiejus įsigriauna į Lietuvą, iš šiaurės plusta švedai, vedami Karolio Gustavo. Jokios tvarkos. Seimai baigiasi tuščiais rėksmais, kareiviai negauna algos. Pats Jonas Kazimieras priverstas yra bėgti iš Lenkijos Silėzijon. Lenkai, negalėdami atsiginti nuo dviejų stiprių priešų, Lietuvai nei to tiek nepadeda. Matydamas tai, Jonušis Radvila tariasi Kėdainiuose su Karoliu Gustavu apie sujungimą Lietuvos su Švedija, tokiomis pat sąlygomis, kaip ji buvo sujungta su Lenkija.

Deja, ne visa Lietuvos bajorija tam nepritaria, o netikėta Radvilos mirtis suardo tą užmanymą, kurs be abėjo butų suturėjęs tolesnį Lietuvos sulenkėjimą. Karės nesiliauja. Tęsias vaidai dėl rinkimo karaliaus įpėdinio. Pusė Ukrainos iki Dnieprui su Kijevu tenka maskoliams. Nuolatinėse karėse žusta apie 3,000,000 žmonių, mažta gyventojų skaitlius. 1669 m. Jonas Kazimieras atsisako nuo sosto ir pranašauja Lenkų karalystei nebeilgą amžių. Iš suluterėjusių Kryžiuočių likučių — kilsta Prusų karalystė.

Po Jonui Kazimierui karalium išrinktas Mikolas Kaributis Visniovieckas (1669—1673) nor buti geru karalium, bet didžiunai keldami prieš jį kerštus — neleidžia jam išpildyti savo sumanymų. Jam mirus patenka į karalius Jonas III Sobieskis, garsus pergalėtojas turkų po Chocimu. Jis veda toliau ilgas kares su turkais ir pergali juos, išliuosuoja jų apgultą Vieną, bet bereikalingai įsipainioja į nelaimingą karę dėl Moldavijos ir Valachijos, neginą Lietuvos rubežių, atiduoda ant visados Kijevą Maskvai, nesirupina atimti iš švedų Rygos. Be to budamas savo žmonos Marijos Kazimiros (Marysienkos) vergu, Sobieskis perdaug jai duoda valios. Seimuose nėra jokios tvarkos nei teisybės, viskas vedas pagal pardavingos karalienės noro. Dėlei to ir pats Sobieskio viešpatavimas tampa Lietuvai neapkenčiamas.

Po Sobieskiui karaliauja ilgai (1677—1733) Fridrichas Augustas II, bet mažtegali nuveikti dėl didžiunijos vaidų. Prieg tam padaryta be seimo ir senato žinios sutartis su caru Petru Didžiuoju ir Danijos karaliu — apie padalinimą Švedijos — duoda pradžią karei su Karoliu XII, švedų karaliu, kurs įsigriauja į Lietuvos ribas ir užima visą kraštą, lenkų nei kiek neginamą. Ir nors Karolis ties Poltava 1709 m. tampa pergalėtas Petro Didžiojo — tečiaus Lietuvai tai naudos neatneša. Vaidai tarp didžiunijos nesiliauja. Seimų nebėra, juos naikina absolutiškoji "veto" teisė. Miestai skursta, kaimai tuštėja, nykstą mokslai, platinasi tamsybė, tėvynės meilė dingsta, jos vietą pakeičia didžiunų egoizmas ir ištvirkimas. Ponija ulioja, girtuokliauja, ukininkai kaskart sunkesnę baudžiavą velka. Karalius turi nemaž gerų norų, bet nieko negal padaryti, turėdamas surištas rankas.

Stanislovas Leščynskis trumpai tekaraliavęs (1705-1709) doras ir mokytas vyras — yra priverstas sugrįžintį sostą Augustui II, o tam mirus užleisti vietą Austrijos ir Rusijos kandidatui Fridrichui Augustui III (1734—1763). Tame tarpe Lenkijoj ir Lietuvoj svetimos valstijos šeimininkauja ir nuolat kišas į karalystės reikalus. Ciesorienė Kotrina II diktuoja savo valią, ką nori sodina ant Kuršo hercogų sosto. Jos kariuomenė liuosai skrajoja po Lietuvą. Tvarkos jokios, dvasios apmirimas kuodidžiausis. Girtinos pastangos pijarų, Čartoryskių, Šaniauskių — yra trukdomos priešų iš tarpo jezuitų ir ponijos.

Po Fridrichui Augustui gauna sostą Stanislovas Augustas IV Poniatovskis (1764—1795), Prusų ir Rusijos kandidatas, žmogus švelnus ir šviesus. Jam viešpataujant ima rasties tarp lenkų ir lietuvių tula atmaina gerojon pusėn, šioks toks triusėjimas tėvynės labui. Pijarų mokykla gaivina jau nuomenę. Mažinas ukininkų priespauda, nebetiek girtuoklaujama. Bet visgi nėsant vienybės tarp didžiunijos viskas niekais nueina. Rusija ir Prusai — kviečiami ponijos savo partijų palaikymui — ateina su kariuomene tvarkos palaikytų, ir 1773 m. Austrija, Prusija ir Rusija įvykdo pirmąjį Lenkijos padalinimą.

Skaudus šis smugis bent kiek atveda į protą lenkų ir lietuvių didžiuniją. Ima rasties mokytų vyrų, mąstančių apie tėvynės gelbėjimą. Mainos geryn papročiai, ima ma rupinties iždo padininimu, prekybos pakėlimu; įkuriama naujos kariškos mokyklos, steigiama armotų dirbtuvės, rupinamas pagerinti valstiečių buvis. Seimo 1788 pakeliama armijos skaitlius iki 100,000, atmetama "liberum veto", didinama karaliaus valdžia, draug su kitomis naudingomis reformomis. Šie parėdymai įvardinti 3 gegužės. Konstitucija apskelbiama 1791 m. Ši Konstitucija daugumos džiaugsmingai priimta, randa stiprių priešų ponijos tarpe, ypač dėl duotų valstiečiams palengvinimų. "Senovės" apgynėjai (Š. Potockis, Pr. Ks. Branickis, Sev. Rzevuskis) daro Targovicoje konfederaciją ir šaukiasi į Carienę Kotriną. Prieš konfederatus ir rusus eina J. Poniatovskis su Kasciuška, bet tampa pergalėti. Varšava patenka į rusų rankas ir 1793 įvyksta antrasai Lenkijos padalinimas. Volynija, Kuršas ir grynoji Lietuva iki Pinskui ir Niesvyžiui tenka Rusijai.

Šis dar didesnis smugis sukelia lenkus tėvynę ginti. Prisideda ir Lietuvos ponija. Kasciuška organizuoja net valstiečius, apginkluoda mas juos raguotinėmis ir dalgiais. Bet ir priešų daugiausi, Rusams ateina pagal bon Prusai. Varšuvai besiginant nuo priešų, Vilnius, paliktas be apgynėjo, lieka užimtas, o galop ir pats Kasciuška ties Maciejovicomis rusų nuveiktas — papuola į jų rankas, o neilgai trukus Suvorovas užima ir Varšuvą. Įvyksta trečiasai Lenkijos padalinimas. Stanislovas Augustas turi išsižadėti karališko vainiko ir išvežtas Peterburgan ten ir baigia gyvenimą 1798.

Nuo to laiko Lenkų karalystė ir D. Lietuvos kunigaištystė pasilieka prijungtos prie Rusijos viešpatystės. Augščiausios valdžios teisės pereina ant Rusų Caro, kurs ir yra dabar teisėtas netik Lenkų karalius, bet ir Didysai Lietuvos Kunigaikštis, kaip tai pilname jo titule ir išreiškiama.

II.

Stebėtinas dalykas: Lietuvai patekus po Rusijos valdžia lenkystės įtekmė tarp lietuvių netik nesiliauja, bet anaiptol eina didyn.

Lietuvos ponija galutinai praranda lietuvystės jausmą, užsikrečia tiesiog patologišku lenkišku patriotizmu.

Lenkystė tampa musų ponų religija. Vienatiniu jų idėalu-dievuku daros — "ojczyzna" — o ta "ojczyzna" — tai Lenkija nuo marių iki marių. Jai dedamos aukos krauju ir pinigais, jai tarnauja poezija ir dailė; jos kultas platinama mokyklose.

Įsteigtas 1803 m. Vilniaus universitetas tampa didžiausiu lenkystės židiniu ir rampačiu. Profesoriai lenkai, lekcijos išguldoma lenkiškai, lietuviškai kalbai tenėr vietos.

Šis universitetas gauna teisę visame Vilniaus mokslamame apskrityje (apimančiame 9 Lietuvos gub.) steigti mokyklas, kontroliuoti išguldymą pirma įsteigtose, skirti joms direktorius, kapelionus, mokytojus ir t. t. ***). Visose tose mokyklose — ir žemesniose ir vidutinėse — išguldymas vedamas vien lenkiškai. Už vartojimą lietuvių kalbos skyriams bausmė (Nota linguae).

Toki grynai lenkiška šviesa plaukia Lietuvon per 30 metų iki uždarymui Vilniaus universiteto.

Išėjusi iš universiteto ir lenkiškų mokyklų Lietuvos jaunuomenė, žinoma, yra pilna lenkiško patriotizmo. Noriai tat prisideda prie ištikusio 1830 m. pirmojo lenkmečio. Netruksta ginkluotų nepadalinamos "Rzeczpospolitos" apgynėjų net tarp pačių kunigų.

Rusų valdžia pradeda suprasti Lietuvos ponų psychologiją, ir kas tą perdidėlį lenkystės karštį jiems į galvas įkala. Uždaro 1831 m. Vilniaus universitetą, ima varyti lenkystę iš mokyklų, atkreipia domą ir į seminarijas, naikina vienuolijas (1832), o 25 gruodžio 1841 m. paliuosuoja kunigų baudžiauninkus valstiečius.

Ponai džiaugiasi iš tos reformos. "Taip, girdi, ir reikia "klechoms"! Ar tai jiems pridera turėti žmones po savim". Bet kiti išmintingesni ima nugąstauti kad valdžia galinti toliau pažengti ir atimti baudžiauninkus net ir iš pačių ponų.

— "Ne, to negali buti, — šaukia Lietuvos didikai — tai musų šventa, nuosavybė... Valdžia to nedrįs padaryti"...

Toliau bus.

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

PATĖMIJIMAS.

Perskaitęs "Drauge" 26-to S. L. R. K. A. seimo protokolą, didžiai nusistebėjau, kad a. a. M. Tananevičiaus ("Kataliko" išleistojo tėvo) klausimas posmertinės turėjo pasiekti net patį seimą. Kaip pažyméta protokole, tai a. a. M. Tananevičius tapo priimtas prie S. L. R. K. A. net 14 metų senesniu kaip rodo konstitucija, dėlto centro komitetas ir sulaikė išmokėjimą posmertinės iki seimui. Jeigu panaši klaida butų įvykusi su sąnariu, kurio metus nebutų žinojęs bile kas iš S. L. R. K. A. narių, tai nebutų stebėtina, bet čia gan aišku, kad "Kataliko" leidėjas gerai žinojo savo tėvo metus ir leido a. a. M. Tanan. buti S. L. R. K. A. sąnariu, tuomi peržengdamas konsttiucijos str. IX, par. 11.

Nors tas dalykas (klausimas posmertinės) yra pavestas centro komitetui gilesniam ištyrinėjimui, bet, man rodos, kad geresnio dokumento nereikia, kaip "Kataliko" 9—10 (šių metų), kur aiškiai pažyméta a. a. M. Tanen. amžis. O gal tai žecerška klaida? Nors tankiai "Draugui" užmetama įvairus "netaktiškumai" ir nesirupinimas organizacijos reikalais, bet męs dabar matome, iš kurios pusės pats "gelbėtojas" S. L. R. K. A. (p. J. Tananevičius) rupinasi S. L. R. K. A. labu.

Man rodos, panašus dalykai visai neturėtų buti svarstomi seime, nes tą gali išrišti ir konstitucija (str. VII, par. 6 ir 7). Apie išmokėjima-gi posmertinės tokiame atsitikime negali buti nei kalbos, nes tuomi butų peržengtos pamatinės tiesos konstitucijos ir galėtų buti S. L. R. K. A. didelis smugis, ne dėlto, kad S. L. R. K. A. nustos $150., bet dėlto, kad gal ir daugiau raudasi narių, kurie yra prirašyti per seni, o, žinoma, vienam išmokėjus gali ir kiti reikalauti ir tuomi sukelti betvarkę organizacijoje.

Pasitikima, kad Centro komitetas, ištyręs nuodugniai dalykų stovį, užbaigs tą reikalą be skriaudos organizacijai.

S. L. R. K. A. narys.

Klaidos atitaisymas.

Talpinant seimo protokolą, Vaikų skyriuje tapo apleista: Nuo 6 metų iki 12 metų, po 30 dienų nuo prisirašymo — $25.00 pomirtinės; po šešių mėnesių — $100. pomirtinės, o nuo 12 metų pareina į suaugusiųjų skyrių.

S. L. R. K. A. kuopos laikys bertaininius susirinkimus:

41 kp. Worcester, Mass., — nedėlioj, 23 d. liepos, tuojaus po sumai bažnytinėj salėj. Visi ateikite užsimokėtų.

S. Jodauga, sekr.

102 kp. Duquesne, Pa., — 23 d. liepos, 2 val. popietų pas kuopos sekretorių Motiejų Vitartą. Bus daug svarbių nutarimų, užtai susirinkite visi.

[illegible], sekr.

90 kp. Hazleton, Pa., — 23 d. liepos, tuojaus po sumai bažnytinėj salėj. Ateikite patįs ir atsiveskite naujų prisirašyti.

Juozas Šergalis, sekr.

74 kp. Shaft, Pa., — 23 d. liepos, 2 val. popietų žemutinės pečės mokykloje. Susirinkitė visi užsimokėtų, kad nereiktų kolektavoti.

Jonas Machnis, sekr.

19 kp. Northampton, Mass., — 23 d. liepos, 2 val. popietų pas J. Vaičiulį. Visi privalo susirinkti.

Komitetas.

103 kp. Rochester, N. Y., — 23 d. liepos, 2 val. popietų šv. Jurgio bažnytinėj salėj.

Petras Medžiukas, sekr.

3 kp. Elizabeth, N. J. — 26-tą d. liepos, 8 valandą vakare ant Jančaitienės salės, 109 Pine St. Užkviečiami visi nariai neatbutinai pribūt ir užsimokėt bertaininę.

J. Balčiunas, sekr.

100 kp. Chicago, Ill., D-ja L. K. Vytauto — 23 d. liepos, tuojaus po sumai bažnytinėj svetainėj. Aušros Vartų parapijos. Meldžiame visus sąnarius susirinkti.

J. Sabaliauskas, sekr.

93 kp. Easton, Pa., — 23 d. liepos 2 val. popietų pas Praną Balsį, 38 N. Union st

87 kp. Allegheny, Pa., — 23 d. liepos, tuojaus po sumai vietinės bažnyčios kamputyje.

J. Mikutaitis, sekr.

Blaivybes Dalykai.

LIETUVIŲ BLAIVININKŲ SAN. III SEIMAS.

Kaip jau buvo garsinta, jog šių metų seimas sulyg pereito seimo nutarimą turėjo buti Philadelphijoje, Pa., bet iš priežasties nepaprasto atsitikimo Sanjungos reikaluose, Centro Valdyba buvo priversta permainyti šių metų seimo vietą.

L. B. S. III Seimas bus laikomas Lawrence, Mass., 22 rugpiučio (August) 1911 m. Pilnas seimo programas bus apskelbta kiek vėliau.

Pasitikėdami, jog III seimas pasididįs skaitliumi delegatų trigubai, nes skaitlius narių žymiai auga, taipgi meldžiame visų kuopų paskirti delegatus ir tuomi prisidėti prie taip sunkaus bet svarbaus darbo lietuvių katalikų ir tautos labui.

Lietuvių dvasiškiją ir svietiškuosius, kurie nepriguli prie Sanjungos, o interesuojasi blaivybe, kviečiame atsilankyti, kaipo svečius.

Su meile pasitiksim delegatus ir svečius 22 rugpiučio šių metų Lawrence, Mass.

Mikolas A. Norkunas — pirmsėdis.
Jonas Jaroševiče — sekr.
Pov. Mikalauskas — kas.
K. Šakickas — kasos glob.

Gerbiamieji Delegatai, malonėkite pranešti išanksto ant žemiaus padėto adreso apie savo paskyrimą, o mes darysime storonę, idant pilnai būtumėte užganėdinti ir parūpsime pas savo brolius blaivininkus apsistojimui vietą, idant nereikėtų trankytis po hotelius ir netuėti bereikalingų išlaidų.

[illegible]

kaip pridera blaivininkams.

F. K. Juškevičius, kuopos pirmsėdis.

Atsišaukite pas M. A. Norkuną, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

"Žvaigždė".

Alkoholis sveikatos naikintojas.

Straipsnis verstas iš anglų kalbos 'The Temperance truths from many pens" p. 7.

Be abejo, giliausia pajunkimo šaknis girtuokliauti ir priežastis viso pikto yra ana klaidi ir blėdinga teorija, giliai įsišaknėjusi žmonių mintyse, būk alkoholis yra gydykla visoms kuno ligoms. Ta žmonijos klaida gauna nemažą jiegą iš togi papročio, jog kaikurie gydytojai, kurie geidžia užlaikyti savo praktiką, yra labiaus palinkę pataikauti silpnumui savo pacijentų, negu jų patenkančiai gerovei, ir patarnaudami jų liguistiems geismams prižadina tarp jų didesnį alkoholio troškimą. Kuno nuilsimas, ligos prižadintas prikelia da didesnį troškimą svaigalų, bent ant trumpos valandžiukės alkoholis priteikia bent apgavingą jiegą ir smarkumą; bet tikrai išmėginus atranda ma, kad kiekvienoje dėtoje atpuolimas to neva smarkumo visuomet buna daug didesnis ir blėdingesnis negu be jokio pakibirkšinimo prigimtųjų energijų alkoholiu.

Paliudijimas prakilnųjų gydytoju šitame dalyke yra svarbiausiu nurodymu. Jei toksai paliudijimas ateina nuo vyrų, kurių karakteris (pobudis) yra be jokio nupeikimo, kurie be baimės kalba tiesą, o kurie yra jau visiems gerai žinomi, jog nereikalauja daugiau paliudijimų apie savo ištikimumą, tokių žodžiai turi ypatingą svarbą. Dr. Higginsbotom'o žodžiai turi nepaprastą vertę nevien iš atžvilgio į jo medicinos mokslą, bet ir su žmonėmis, kurie sutaiko savo asmeniškus patėmijimus su išmintingesnių gydytojų mokslais, kurie visą gyvenimą pašventė tyrinėjimui žmogaus kuno. Štai ką jisai sako: "Laike mano ilgos praktikos nemačiau nei vienos ligos, išgydytos alkoholiu; priešingai, alkoholis vai singiausias ligų plėtotojas. Sutvėrėjas neįdaigino alkoholiui jokių gydomų principų, kurie randasi tikrai gydomuose žolynuose".

Išreiškęs abejotinai savo nuomonę, jis pasakoja apie savo lavinimąsi senovės mokykloje, ir kad sulig jo nuomonės, alkoholis buvęs reikalingas kaipo medicina po visokiais pavidalais, be kurio gydyklų kaip nebutų, o jokios kitokios gydyklos negalėtų jo užvaduoti; bet betyrinėdamas alkoholį per penkiosdešimts metų, įsitikino visai priešingai.

"Po dvidešimts metų nuolatinės ir nepaliaujančios atidos į alkoholio ant žmonių kuno veikmes, su kuriomis labai tankiai turėjau susidurti budams abelnu praktikantu, palioviau sunaudojęs alkoholį maistui ir medicinai visiškai, dabar jau apie trisdešimts metų praslinko, kaip tikrai įsitikinau, kad alkoholis nėra jokia gydykla, tiktai yra pavojingas [illegible]."

Jisai surenka po keliais antgalviais savo gyvenimo patyrimus, sakydamas ėsant negalima išgydyti ligonį, sergantį kroniška liga, jei jis nepaliaus kasdien gėręs alkoholinius gėralus; kad kas turi gėrimo pajunkima, išgydymas visuomet sunkus ir kad pas pilnuosius blaivininkus daug didesnė tendencija prie gyvybės, negu pas nuolatinius gėrikus.

Galutinai užbaigia šiais žodžiais: "Tulas veiksnis padarė ant manęs didį įspudį, tai yra, didi ir baisi atsakomybė kaikurių gydytojų, kurie priliepia savo ligoniams alkoholį, kaipo gydyklą, ypač silpnoms moterims. Patėmijau, jog alkoholio veikmės visuomet buna blėdingos prižadinime pajunkimo girtybės. Pažinojau kaikurias ištikimiausias, gražiausias, prakilniausias motinas, vyrų pačias tapusias tokiomis baisiomis girtuoklėmis, kurios apsunkino savo šeimynas ir pasiliko atmestomis iš draugijos, paskutiniame laipsnyje, iš kurio nėra jokio pasitaisymo. Kokį atlyginimą gali toksai gydytojas padarytį budamas priežastimi tokios nelaimės?"

Jei kam geriau pamėgtų nuomonė Amerikos gydytojų, keno paliudijimo galėtume klausyti su didesne atida, negu Chicagos Dr. N. S. Davis, kuris užima pirmą vietą savo profesijoje sakydamas: "Buvau užimtas abelnaja praktika medicinos, ypač ligonbutyje ir dispensarijoje arba beturčių vaistinyčioje dirbau, bepaliovos per penkiosdešimts šešis metus. Pastaraisiais keturiosdešimtimi metų nedaviau nei vienam ligoniui svaigalų, kaipo gydyklų skaudžioms arba ilgalaikinėms ligoms vien dėlto, jog pirmiau ištyriau ir sužinojau, kad svaigalų veikmė yra tikras sukliudymas gydymo mano pacijentų. Laike visų tų metų sunaudojau kiekvieną progą man priteiktą kitų praktikantų patarimais tyrinėjime kliniškų rezultatų (pasekmių), jų išgautųjų, o jau dabar tikrai įsitikinau, kad nėra jokios ligos, kurią neišgydytume daug pasekmingiau be alkoholio negu su alkoholiu."

Paklausykite vėl ramaus ir atsargaus išsireiškimo prakilniausio Anglijos autoriteto — p. Andriaus Klarko, karalienės paprastojo gydytojo, kuris išsireiškimas, ramiai nusvarstytas, protingiems žmonėms atneš neišsakytai daugiaus svarbos, negu nekantriausia pra kalba: "Dvidešimts penkis metus buvau gydytoju viename iš didžiausių ligonbučių šios viešpatijos. Buvo da limi mano kasdieninio uždavinio mano gyvenimo ištirti įtekmę alkoholinių gėralų ant žmonių sveikatos: o stengiausi iš visų pajiegų išpildyti šią dalį mano užduoties kuonoliausiai, nevien per mano uždavinio priemones, bet dažnai ir asmenišku patyrimu. Stengiausi atidengti tikrąją tiesą šio dalyko, o manau, kad turiu tiesą pasakyti jums, kad praleidęs dvidešimts penkis metus toje praktikoje, žinau kiek tiek apie tą dalyką. Turiu išklausinėti apie pajunkimus ir susinešimus pajunkimų su sveikata kasmetas apie dešimts tūkstančių žmonių, o tas dalykas nenueina dovanai po tiek metų. Dabar gi noriu kalbėti, o pasirįžau kalbėti tiktai gyną tiesą.

"Drįstu sakyti, kad jei žmonės norėtų žinoti, kas tai yra sveikata, labai malonėčiau galėti tai pasakyti jums; bet nors buvau dvidešimts penkis metus gydytoju, lig šiandien dar nežinau, kas yra sveikata; betgi bandysiu jums tai parodyti. Negaliu duoti definicijos, nes sveikatos definicija yra negalima. Sveikata yra luomas kuno, kuriame visi veiksmai (functio) jo eina be žymės arba patėmijimo, ir kuriame egzistavimas jaučiamas malonus; kuriame yra linksmumas matyti, girdėti, lytėties, gyventi — tai yra sveikata. Tai yra luomas, kurį alkoholis nepataiso nei mažiausiame laipsnyje. Priešingai, tai yra luomas, kuris yra suardomas alkoholiu devyniuose iš dešimties atsitikimų. Tai yra luomas, kuris dažnai pakelia alkoholį be patėmijamos arba be atjaučiamos įžeidos; bet atkartoju jums, iš ilgos nuolatinės minties rūpestingai svarstytos rezultatą, kad nei vienam alkoholis negali nieko gero priduoti nei menkiausio. Kunas gali jį pakelti kartais be aiškaus įžeidimo; bet niekuomet negali turėti iš alkoholio jokios naudos. Atkartoju vėl, pirmu, kad tobula sveikata gera, sulig mano nuomonės, bus visuomet įžeidžiama net ir mažais gurkšniais alkoholio, -- įžeidžiama prasmėje savo tobulybės ir malonumo. Tobulą sveikatą vadinu maloniausiu daiktu pasaulyje. Taigi alkoholis, net ir mažais gurkšniais sunaudojamas, nuims sveikatos žiedus, ir įžeis sveikatos tobulystės malonumą, protinį ir morališką.

"Apsidrąsinau pasakyti, kaipo darbininkas patsai — sakau, kad aš dirbu taip sunkiai, kaip ir kiti, nes dirbu aštuonioliką valandų kasdien, dirbu su pasiskubinimu, o dirbu labai rupestingus veiksnius. Jei tas nebutų sunkus darbas, jei dirbasi lygiai subatomis ir sekmadieniais, nežinau, kam turėčiau pasisąkyti savo asmenišką patyrimą, o turiu patyrimą ir didelio skaičiaus žmonių kurie pereina per mano rankas kasmetas. Tas viskas nenueina dovanai per dešimts metų. Jei nežinočiau nieko apie tą dalyką, turėčiau buti didesnis kvailys, negu pats persistatau. Jei yra koksai doras žmogus tikrai norįs pažinti tiesą, o neatsitrauks nuo savo tikslo per žmones gailaujančius jo apie jo išvaizdą ir rezultatą jo išmėginimo, o išmėgis alkoholio veikmę ant darbo, be baimės pasakyčiau jam, ir statyčiau viską, ką tiktai turiu patvirtinimui mano sakinio, jog tikrai jam išmėginus per mėnesį arba šešias savaites, turės įsitikrinti, kad nors alkoholis pajunkėliui gardus ant valandos, tečiaus negelbsti nieko darbe.

"Nevien nieku alkoholis nešelpia darbą, bet tikrai trukdo jį; o kiekvienas žmogus, kurs kiek tiek pažengia į priešakį profesijos arba amato, Londone yra sužymėtas šituo ženklu — kad juo daugiau užsiėmimų jis gauna, juo mažiau alkoholio sunaudoja; o jo nusiteisinimas šitoksai, "man labai gaila, bet negaliu imti alkoholį ir atlikti mano darbą."

Girtybė įgimta.

"Yra kita pusė šio klausimo, o tai neyra nei kiek perdėta pasakius tai yra baisi pusė. Butų labai nedora, jei męs sunaudodami alkoholį tiktai patįs savyje turėtume nukentėti jo piktas veikmes, bet nukentės ir tie, kurie su mumis drauge gyvena, kuriuos męs mylim, arba privalom mylėti — tikrai jau gana baisiu dalyku ir užtektina priežastis, kad stengtumėsi atkalbėti žmones nuo sunaudojimo alkoholio linosai; bet yra dar baisesnis išsireiškimas, negu tik ką paminėtasai.

"Ne vienas gėrikas kenčia alkoholio veikmę, bet vos paspėja jis perimti taip vadinamą fizijologijos kiekybę*), troškimas nevien pakįla jame, bet tas troškimas tampa jo paties gamta, o gamta taip susteigia savais veikalais užduoda neišreikštiną prakeikimą ant žemės net lig tolimai ateitei kartų, kurios bus dalimi ir kuopa jo ėsybės. Irgi klausiu jusų, ką dumojate apie tuos, kurie užgema iš girtuoklių; ir kurie ateina į šį pasaulį, jei taip pasakysiu, su prakeikimu nevien ant savęs, bet savyje, su baisiu troškimu alkoholio, kuris juos greitai suplėšys — su troškimu, nuo kurio jokia žmoniška galybė juos neįstengs išliuosuoti, nuo kurio vienas Dievas Savo išmintimi ir gailestingumu gali juos apginti?

"Kas per baisi mintis šitoji! Ar gali buti čia bent vienas, kuris geria alkoholį, abejutiškas prie šito dalyko? Kaip gali buti be jokios baimės mąstydamas apie šitą faktą — apie faktą, kuris yra taip tikras, kaip du syk du keturi — kad jo gamtos dalimi tampa tas troškimas alkoholio, o kad jis (gerikas) savo užnuodintu krauju perduoda tą troškimą, ne dėl kokio gerumo, bet tiktai dėl baisiausio pikto, kokį gali žmonės kentėti, dar neužgimusioms kartoms? Ar gali buti smarkesni žodžiai, negu šite, išreiškianti baisias alkoholio veikmes? Man bemąstant apie tai, ateina mintis, kad atsižadėčiau savo užduoties, kad viską pamesčiau ir eičiau skelbti šventą kryžkarę (crusade) visiems žmonėms — saugokitės veislės priešo!"

*) Fizijologijos kiekybė — physiologica quantitas — yra tai tiek alkoholio sunaudojimas, kiek senovės gydytojai, kurie dar tikėjo, buk alkoholis butų gydykla, duodavo ligoniui.

A. † A.

Kun. V. Paukščiui.

Liepos 4 dieną Harlem Ligonbutyje, New Yorke numirė kun. Monsignoras Viktoras Paukštis. Mirė nervų ir širdies liga. 6 Liepos tapo palaidotas iš New Yorko Katedros ant Kalvarijos Kapinių, vietoje paskirtoje New Yorko diecezijos kunigams. Ant kapinių palydėjo kun. M. Šedvydis ir kun. V. Varnagiris.

Velionis da buvo pabaigęs tiktai 34 metus. Mirė išvargęs daugelį vargų, tegul jam Viešpats Dievas atlygina už tai amžinu atsilsiu Dangaus Karalystėje.

XXX.

DIDELIS PIKNIKAS.

Bridgeport'o šv. Jurgio parapija rengia 23 d. liepos didžiausią pasilinksminimą Stadtlerio parke.

Aplinkinių miestelių lietuviai pasinaudokite proga.

Redakcijai prisiusti laiškai.

"Draugo" 31 No. tilpo programas apvaikščiojimo šv. Kazimiero vienuolyno pašventinimo. Paduotame programe padarytos kaikurios klaidos. Vienos draugijos padėtos programe, kurios pa rodoje nedalyvavo, kitos dalyvavo, bet jų vardų nėra programe ("Drauge" tilpo programas, sustatytas prieš apvaikščiojimą, ne po apvaikščiojimo. Red.). Taip, Leitgvardija D. L. K. Vytauto nuo Bridgeporto visai nepasirodė, nors pirma ir buvo žadėjusi. Toliaus, sekančios draugijos iš Bridgeporto buvo programe, bet apvaikščiojime nedalyvavo: šv. Martino, Tretininkų, Apaštalystės ir Moterų. Taigi viso 5 draugijos figuravo programe, bet iškilmėje neėmė dalyvumo.

Teisingai-gi iškilmė 2 liepos buvo apvaikščiota šitaip:

Trečią valandą popiet draugijos ir šiaip jau žmonės susirinko ant kampo 69-tosios ir Western gatv. Už pusės valandos vyriausias maršalka p. Stanislovas Anučauskis pradėjo statyti draugijas į eilę. Sustačius draugijas, pradėta laukti Jo Malonybės antvyskupio. Pasirodžius antvyskupiui, muzika užtraukė pasveikinimo maršą ir kareiviai apnuogino kardus. Prasidėjo maršavimas sekančioje tvarkoje:

1. Vyriausias maršalka, Stanisl. Anučauskis.
2. Du policmonu.
3. Vėluva.
4. Muzikantai.
5. Gvardija D. L. K. Vytauto nuo Town of Lake.
6. Gvardija D. L. K. Algirdo nuo West Side.
7. D-ja Palaimintos Jonos iš Arc (tautiniais rubais).
8. D-ja šv. Vincento Ferrijaus.
9. D-ja Moterų šv. Agotos.
10. D-ja šv. Stanislovo Vyskupo ir K.
11. D-ja šv. Kryžiaus.
12. D-ja šv. Antano iš Paduos.
13. D-ja šv. Juozapo Laimingo Mirimo.
14. D-ja šv. Stepono nuo West Side.
15. Antras maršalka, p. J. Genis.

Šitos visos draugijos, išskyrus gvardiją Algirdo ir d-ją šv. Stepono, yra iš Town of Lake ir pridera prie šv. Kryžiaus parapijos. Reikia pažymėti, jog draugijos nuo Town of Lake supranta brolišku mo svarbą ir niekados neatsisako dalyvauti iškilmėse, kaip neatsisakė nuo dalyvavimo ir vienuolyno pašventinime. Duok Dieve, kad ir toliau laikytųsi tokios pat vienybės!

J. J. Polekas.

PASKUTINIS DIDELIS PIKNIKAS,

Parengtas d-tės D. L. K. Gedimino, Meriden, Conn. Schuetzen Park'e 6 d. rugpiučio (August) 1911, pradžia pirmą valandą popietų.

Prašome atsilankyti ant to puikaus pasilinksminimo, visus lietuvius ir lietuvaites, vietinius ir iš aplinkinių miestų. Bus puiki muzykė, užkandžiai ir gėrimai toki, kaip New York'o hotelliuose; prie to bus laimėjimas laikrodėlio ir daug kitų sobovų.

Kviečia Komitetas.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

Ponia Mann, nežinodama ką išteisybės pedelis nori pasakyti, pažiurėjo ant jo su užuojauta ir atsidusėjo.

— O, tamsta gali dusauti, p. Mann! — tarė pedelis.

Manydama, kad padarė gerai, ponia Mann vėl atsidusėjo. Matomai tas patiko viešamjam žmogui, bet jis pažvelgęs į savo skrybėlę, suvaldė meilų šypsojimą ir tarė:

— P. Mann, aš važiuoju į Londoną.

— Išteisybės, p. Bumbly? — sušuko ponia Mann, atšokus atgal.

— Į Londoną, poniute, — nesiliovė pedelis, — karietoje. Aš drauge su dviem elgėtom, p. Mann! Reikia atlikti valdiškas reikalas kas link tulo nusprendimo, ir valdžia išrinko mane, — mane, p. Mann, — kad išdėstyčiau dalyką prieš prasidėsiant bertainiuiams Clerkenwell'io posėdžiams. Ir da yra didis klausimas, — pridurė p. Bumblys išsitiesęs, — ar Clerkenvell'io posėdžiai neįlys į skylę, kol su manim užbaigs.

— O! Tamsta nebuk jiems perskaudus, — tarė p. Mann prisigerindama.

— Clerkenvellio posėdžiai patįs tą užtraukė ant savęs, — atsakė p. Bumbl, s. — Ir jei Clerkenwellio posėdžiai išeis su tuo blogiau, ne kaip tikisi, tai tik pasidėkojant jiems patiems.

Tiek daug pasirįžimo ir smarkaus atsidėjimo buvo grumojime, kuriuo p. Bumblys ištarė tuos žodžius, kad ponia Mann net persigando. Antgalo ji atsiliepė:

— Tamsta važiuoji karietoje. Man rodėsi, kad paprastai elgėtos siunčiama vežimuose.

— Tai tikt tada, kada jie serga, ponia Mann, — tarė pedelis. — Męs susodiname ligunius in atvirę vežimą lietingam oro, kad atprastų nuo nusišaldymo.

— Oh! — tarė p. Mann.

— Dabar taip pasitaikė, kad vežėjai susivaržė ir męs gavome pigius karietos kontraktus, — tarė p. Bumblys. — Abu elgėtos yra labai nublogę, ir męs apskaitėme, kad juos nuvežti atsieis pora dolerių pigiau, ne kaip palaidoti — tai yra, jei pasiseks primesti juos kitai parapijai, ką aš manau, galėsime padaryti, bene tyčia kelionėj' numirtų. Ha! ha! ha!

P. Bumblys pasijuokęs valandėliukę, netyčia metė akia ant savo skrybėlės ir vėl pastojo rimtu.

— Męs užsimiršome apie reikalą, tamista, — tarė pedelis, — štai čia jus' mėnesinė alga nuo parapijos.

P. Bumblys išsiėmė iš mašnos kelis sidabrinius pinigus, suvyniotus į popierą ir pareikalavo paliudijimo, kurį p. Mann parašė.

— Čia nelabai gražiai parašyta, — tarė vaikų globėjas, — bet užtektinai formališka, drįstų pasakyti. Ačiu. Aš tamistai labai dėkinga, p. Bumbly.

P. Bumblys maloniai linkterėjo pripažindamas ponios Mann mandagumą ir užklausė, kaip vaikai elgiasi.

— Dieve jiems laimink, mažutėliams! — tarė ponia Mann jautriai. — Jie sveiki ir linksmi, kaip tik gali buti, išskyrus, žinoma, tuodu, ką pasimirė praėjusią savaitę ir mažą Dickę.

— Ar tas vaikas nepasitaisė? — klausė p. Bumblys.

Ponia Mann pakratė galvą.

— Ar jis dar vis toks nesuvaldomas, blėdingas, negeras vaikas? — klausė piktai p. Bumblys. — Kur jis yra?

— Aš jį tuojau čia pašauksiu, tamsta, — tarė ponia Mann. — Eikš čionai, Dickai!

Valandėlę paieškojus Dickas ateirado. Išmaudytas greitai po pumpa ir nušluostytas ponios Mann andaroku, vaikas buvo statytas prieš baisų veidą pono Bumblio. Vaikščias buvo išbalęs ir sunykęs; jo veidai įdubę, akįs didelės, žėrinčios. Nušlupėję parapijos rūbai karojo liuosai ant jo kuno ir jo jauni sąnariai taip buvo susitraukę, kaip kokio seno žmogaus.

Toks tai buvo mažas asmuo, statytas prieš akis p. Bumblio; jis nedrįso nei akių pakelti ir bijojo išgirsti pedelio balsą.

— Ar negali pažiurėti ant pono, tu priešgina vaike? — tarė ponia Mann. Kudikis bailiai pažiurėjo aukštyn, ir sutiko p. Bumblio akis.

— Kas tai yra, tu parapijos Dicke? — užklausė p. Bumblys, labai atsakančiai krėsdamas juokus.

— Nieko, pone, — atsakė silpnai kudikis.

— Ir man rodos, kad nieko, — tarė p. Mann, žinoma, smagiai nusijuokus iš pono Bumblio sąnojo. — Tau nieko nereikia, tikiuosi.

— Aš norėčia — sumikčiojo kudikis.

— Na, na! — pertraukė ponia Mann. — Menu, kad tuojaus čia ko nors prašysi? Ugi tu, mažas skurduly....

— Palaukit, p. Mann, palaukit! — tarė pedelis, pakėlęs ranką, kaipo valdžios ženklą. — Ko norėtum, tamsta, sh?

— Aš norėčia, — mikčiojo vėl vaikiščias, — kad kas nors, mokantis rašyt, parašytų ant popieros kelis žodžius, suvyniotų ir užpečėtytų ir laikytų dėl manęs, kaip busiu pakastas po žeme.

— Ką tas vaikas nori pasakyt? — sušuko p. Bumblys, ant kurio rimti vaiko žodžiai ir išblyškęs veidas padarė nekurį įspudį, nors jis gerai buvo apsipratęs su tokiais daiktais. — Ką nori pasakyti, tamsta?

— Aš norėčia, — tarė kudikis, — palikt mano meilę Oliveriui Twistui, ir duot jam žinią, kaip tankiai aš sėdėjau ir verkiau dūmodamas, kaip jis klaidžioja per tamsias naktis ir neturi draugo, kurs jį sušelptų. Ir aš norėčia jam pasakyt, — kalbėjo kudikis karštai, sudėjęs mažas savo rankutes, — kad aš labai noriu numirti, mažas vadamas; nes jei aš užaugsiu ir pasęsiu, tai mano maža sesutė, kuri yra danguje, gal užmirš apie mane, arba bus man nepanaši; ir butų daug linksmiau, jei mudu da vaikais drauge ten butume.

P. Bumblys apžiurėjo mažą kalbėtoją nuo galvos iki kojų neapsakoma nuostaba ir atsikreipęs į poną Mann, atsiliepė:

— Visi jie seka tą pačią pasaką, p. Mann. Tas begėdis Oliveris visus ištvirkino!

— Aš bučia tam netikėjus! — tarė ponia Mann, sudėjus rankas ir piktai žiurėdama į Dicką. — Aš niekados nemačiau tokio užkietėjusio mažo niekšo!

— Išvesk jį lauk, tamista, — paliepė p. Bumblys. Tas turi buti pranešta valdžiai!

— Tikiuosi, kad ponai supras, jog tai ne mano kaltė, tamsta? — užklausė p. Mann iškilmingai.

— Jie supras tą, poniute; jie dažinos teisingai, kaip dalykai stovi, — tarė p. Bumblys.

— Nagi, meldžiu jį išvesti. Aš negaliu žiurėti ant jo.

Dickas bematant buvo išvestas ir užrakintas šaltoj' kelnorėj'. P. Bumblys tuojaus išėjo, kad prisiruošus kelionėn.

Antrytojaus, šeštą valandą anksti, p. Bumblys permainęs kampuotų skrybėlę ant apvalios ir apsivilkęs pilką plačią burką, atsisėdo ant karietos ožio drauge su vežėju ir pasisodinęs tuos prasikaltėlius, apie kurių apsiž

Lietuvos Sūnus.

Pinigu jieškotojai.

Tikras atsitikimas, aprašytas apysakos formoje.

Pabaiga.

Antanui sapnavosi, kad dar jis tebekasa Strolių laukuose. Kažinkam surikus, Juozas, rodos, iššoko iš duobės ir nubėgo, o jis norėjo bėgti, bet, kaip tyčia, griebė viename daikte spatu ir atsimušė tasai į kažinką kietą. Atžeria žemes, ugi katilas pinigų. Susipylė, rodos, pinigus į maišą ir eina namo, bet bijo, kad nesusitiktų kokius neprietelius, kurie galėtų brangenybes atimti. Atėjo, rodosi, į pagirį ir dengia susilenkęs. Tik kaip suriks kažinkas: "Antanai, ką maiše neši?" Pakelia galvą, ugi iš krūmų puolasi prie jo penki vyrai! Nutirpo Antanas iš baimės ir pabudo... Žiuri, kad jis pinigų neturi ir ne girioj prieš užpuolikus stovi, bet šalinėj guli, o vietoj penkių vyrų tėvas stovi su maišu ant rankos ir klausia: "Antanai, ką maiše nešei?"

Epiliogas.

Grįždami iš Strolių Antanas su Juozu užsidraudė, kad šiukštu niekam apie savo kelionę nepasakotų. Parėjusiu užmiršo maišus paslėpti. Atėjęs tėvas kelti ir, radęs tuodu maišu ant grendymo, manė, kad vyrai nektyje nešė grūdus į smuklę. Užnyko juodu barti, išvagino, reikalavo pasakyti pas ką nešė grūdus ir dėl kokios priežasties, — žodžiu, namuose pasidarė pragaras. Po kelių dienų Antanas norėdamas, kad pakilusieji bar niai greičiau aptiltų, pasišaukęs du vienu tėvus nuošaliai, pasisakė, kaip juodu su Juozu vaikščiojusiu Strolio pinigų ieškotų. Tėvas išpradžių nenorėjo Antano žodžiams tikėti, tik atėjus žiniai, kad Strolinos vieną naktį kažinkas apie keturis akmenis išrausė gilias duobes, apstojo vyrus ambrijęs. Kiškienė buvo žmona tyli ir gera, bet ji turėjo geras dukteris, kurionos neiškentė nepapasakojus vyrų darbų. Dukterįs pasakė savo draugėms, ingraudindamos, kad tik kitoms nepasakotų. Nuo draugių sužinojo visa apygardė. Į savaitę jau visa parapija, kaip kirviu kirto, juokėsi iš Kiškių vyrų kelionės ir nepadėtų pinigų ieškojimo. Jaunieji, jeigu kuris ką neprotingo darydavo, viens kitą koliodavo: "jau tu tai nei Kiškių Antanas — alio Strolio pinigų ieškoti!...

Pastaba. Ši apysakėlė nėra tai vaidintuvėj išsvajota, bet aprašyta faktas istorijinis, faktas tikras. Strolys dar pasakodavęs, kad jų sodžiuje kada tai labai seniai gyvenę kažinkoki Karveliai. Jie degdavę patašių ir vėždavę į Prūsus; iš to surinkę labai daug pinigų. Mirdami bevaikiais jie tuos pinigus **užkasė į žemę.** Sodžiuje apie tai visi kalbėdavę, bet nieks nežinodavęs kur tų pinigų ieškoti iki nebuvę likimo skirta juos surasti Strolians. Paskiaus Strolys elgėtaudamas, kur eidavęs ten pasakodavęs apie tų pinigų suradimą, apie savo dalies į žemę užkasimą ir t.t., bet nieks neatsiradęs taip gašlus, kaip Antanas, kad eit ir ieškot. Apie Strolio pasakojimų autentiškumą ir aš abejoju, bet kad Antanas su Juozu buvo tų pinigų ieškoti, tai faktas neužginamas. Šį faktą man stigino keli Antano draugai, tik (iki koliai) Antaną kita pavarde pavadinau. Jo tikrąją galima butų gauti, permainius "Kiškys" galunę "kys" į "ielius" o "š" į "s", ir prie vardo sodžiaus "Naujiena" dar reikia pridurti mano gimto sodžiaus vardą.

Galas.

Kritik ir Bibliografija.

Rygiškių Jono Lietuvių kalbos sintaksė. Pirmoji dalis. Seinai. "Laukaičio, Dvaranansko, Narjansko ir B-vės" spaustuvėje 1911.

Šitas svarbus ir seniai laukiamas veikalas ėjo pirm to per "Vadovą". Kiekvienam lietuviui butinai reikia jį pasigaminti.

Lietuva pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą. Parinkticji skaitymėliai iš lietuvių raštijos apie Lietuvos metalaikius ir jų dalis. Sutaisė Liudas Gira. Kaunas. Saliamono Banaičio spaustuvė. 1911. Kaina 35 kap. Šv. Kazimiero Draugijos leidinys.

Čia telpa daug trumpų raštelių apie Lietuvos metalaikius žinomų musų poetų ir raštininkų: Duonelaičio, Maironio, Jakšto, Vaičaičio, Jovaro, Margalio, Žemaitės, Šatrijos Raganos ir kitų. Velijame visiems šitą knygutę nusipirkti.

Redakcijos Atsakymai.

Tautiečiui, Haverhill, Mass. Sena istorija ir, kaip rodosi, asmeniškumai. Nedėsime.

E. Račiutei, Lewiston, Me. Apie tamstos tėvo, Juozapo Račio, mirtį žinia pavėlinta.

Teisme.

— Apskųstasis, ar turi advokatą?

— Man advokatas nereikalingas, ponas teisėjau.

— Kodėl?

— Nes aš manau sakyti tik gryną teisybę.

Gera proga įgyti Lietuvišką koloniją.

Prie ežero "Lake Carey" netoli nuo Dypo, parsiduoda 117 akrų išdirbtos ir derlingos žemės su dvejais namais, tvartais ir gyvuliais: arklys, 9 karvės, 7 kiaulės, 150 vištų, pieno separateris, 3 avilia bičių, 3 vežimai, pleškės, 50 kordų malkų, 20 medžių pyčių, 10 slyvų, 150 obelių, akėčios, žagrė, 15 akrų aržuolyno, 100 medžių riešutų ir visi žieminiai ir vasariniai javai. Savininkas į du mėnesiu turi išvažiuoti, užtat parduoda už pigiausią prekę ir geromis išsimokėjimo išlygomis.

Kreipkitės prie advokato
J. S. Lopatto,
48 Bennett Bldg.,
Wilkes-Barre, Pa.

"Feeling Better Already Thank You!"

Mielai aš paklausiau jūsų patarimo ir ištiryniau su

Dr. Richter'io Pain-Expelleriu.

Diugo skaudėjimas kaklo ir diegimas šone, jaučiuos visiškai gerai. Privalo būti kiekvienos šeimynos šepoję. Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c. ir 50c.

P. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York.

Richter'io Congo Pillės yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Dr. O'Malley, Specialistas.

RUPTURA

Išgydyta greitai, be pavojaus ir ant visados.

Be peilio ar operacijos.

Drįsai numesti ant visados.

Visiškas gvarantuotas išgydimas rupturos (abiejų ličių), senų ar jaunų nepaisant, kaip ilgai sergėte, gydau be peilio.

Dr. O'Malley naujas spasabas gydimo yra visai nepavojingas, be piaustimo, be skausmo, be operacijos, be atsitraukimo nuo užsiėmimo.

Nereikia jokių diržų kada išgydau. Gvarantuoju užganėdinimą.

Dėkingi žmonės prisiuntinėja padėkavones kas dien. Suviršu 500 ligonių išgydžiau praeitą metą.

Dr. Alex. O'Malley

158 Washington St.,
WILKES-BARRE, PA.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Suviršum 30 metų daktaravimo. Miesto Wilkes-Barre musų giausas ofisas. Prisiųsk 2c. marką, o gausi knygutę apie rupturą dykai.

Pasinaudokite!

Turime atspaudę šv. Rožančiaus tajemnyčias. Penkiolika tajemnyčių kainuoja 10 centų. Kalbantieji ro žančių tepasirupina parsi traukti tajemnyčias. Adresuokite:
čias. Adresuokite:

"Draugas"
314 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

GERA PROGA.

Hotelis ant pardavimo.

Su visais įrengimais ir forničiais, taipogi su daugybe tavoro: šnapso, cigarų ir t.t. Prie namo yra geras štebėlis, vieta labai paranki, nes ant kampo tarpe lietuvių ir kitų tautų. Savininkas priverstas parduoti dėlei silpnos sveikatos.

Atsišaukti šiuo adresu:
John Hambosy,
188 Bennett St.,
Luzerne Boro, Pa.

(33)

Tikras Lietuviškas Agentas.

Malonus vienengėnai lietuviai ir lietuvaitės! Jei norit turėt lengvą ir laimingą kelionę į seną tėvynę Lietuvą ir nenori buti nuskriaustu atvažiavęs New Yorkan, tai kreipkis tiesiog pas G. Bartašių. Jis visiems žinomas geras žmogus, užlaiko du ofisu: vieną Bostone, antrą New Yorke. Parduoda laivakortes į visas pasaulio dalis ant drūčiausių ir greičiausių laivų ir už pigiausias kainas. Siančiame pinigus ir išmainome ant amerikoniškų. Parupiname gubernskus pašportus iš Konsulio. Parsamdome keleiviams kambarius dėl nakvynės ir suteikiame kiekvienam visokias svarbias žinias uždyką.

GEO. BARTAŠIUS,
Agentas,
261 W. Broadway, So. Boston, Mass
5 8 W. Broom str., New York City.

Wilkes-Barre Mine Drill Co.

Męs padirbame visokios rųšies tulšes. Jeigu nori sučėdyti darbo ir laiko, reikalauk

Papky's naujo patento pypo maazinos,

257 E. Market st.
Wilkes-Barre, Pa.

Klaidų atitaisymas.

No. 32 "Redakcijos Pastabose" įsibrovė kai kurios klaidos.

Paminime svarbesnes:

Antroje skiltyje vieton: "tegul sveikas pasiklausia apie Europos lietuvių inteligentų nuomonę..." reikia: "tegul... pasiklausia Europos lietuvių inteligentų nuomonės".

Trečiboje skiltyje vieton: "o jei turi kokią išganingą įtekmę, tai tik į **tėvus,** su kuriais ir t.t." turi buti:"... į **tokius,** su kuriais..."

Po apmokėjimui.

Tėvas: — Turėjau tave nubausti, nors tas padarė man didį nesmagumą.

Sunus: — Ale ne toj vietoj ką man.

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Męs išdirbame ir reikalaujantiems pasiunčiam porą ant pažiuros.

Mrs. A. Smailienė,
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

GERA PROGA.

Parsiduoda Dry-good's, Čeverykų ir sykiu laikrodėlių krautuvė, geroje labai vietoje, lietuviais apgyventa. Priežastis pardavimo, savininkas važiuoja į lietuvą dėlei šeiminiškų svarbių priežasčių. Su visokiomis platesnėmis žiniomis kreipkitės šiuo antrašu: 883½ Bank Str., Waterbury, Conn. care of Dry Goods Store.

Kiekvienoje valstijoje rasi žmones, naudojančius Severos Vaistus.

"Jusų vaistai pasiekė tikslą mano atsitikime". V. Kratochvil, Bancroft, Neb.

"Visi man prisiųsti vaistai davė kuogeriausius vaisius". Jos. Lysek, Carneyville, Wyo.

"Severos Vaistai nuo kolieros ir Paliuosavimo išgelbėjo mano vaiko gyvastį." Stephen Treblik, Woodford, W. Va.

Jegu nupuolimas

nevisados reiškia senatvę, nes tankiai jis pacina nuo kepenų ir malimo organų nesveikumo, arba vėl reiškia kraujo silpnumą. Paraginк kepenis, pilvą ir žarnas sveikai veikti; užlaikyk savyjo gyvumą ir veikluma, imant

Severos Gyvasties Balsamą

Senos ir silpnos ypatos
Silpnos motinos ir pailsusios moterįs
Išblyškę ir be kraujo merginos —

Visi randa jame sveikatos ir gyvumo šaltinį. Kaina 75 centai.

Severos Vaistai aprūpinti drukuotais lietuviškais paaiškinimais. Teisingą gydytojo patarimą kiekvienam suteikiame, kas tik parašo musų gydytojų Skyriui.

Nuo

nuraminimo sujudintų nervų, sustiprinimo pailsusios dirksnių systemos, įgijimui sveiko, sudrūtinančio miego,

imk

Severos Nervotoną

Kaina $1.00.

Ant

reumatizmo ir nugarkaulio skaudėjimo, štyvumo ir susitraukimo raumenių ir sunėrimų, aptinimo, uždegimo, išsisukimo ir užsigavimo

vartok

Severos Šv. Gothardo Alieju

Kaina 50 centu.

Parsiduoda visose užsitikėjimo vertose vaistinyčiose ir pas vaistų pardavėjus. Pirkdamas visados reikalauk "Severos" ir neimk kitokių. Persitikrink ar ant užvyniojimo yra pavardė:

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Honover Brewing Co.

Grynas

Elius, Alus ir porteris.

TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą in produktą, Jusų tautiečio išdirbamą. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir Nauticoke, o bravoras Danvilėj.

Emil Malinauskas, Manageris ir Prezidentas

Abu telefonai.

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Market ir Hancock Sts.

WILKES-BARRE, PA.

Moka 3 čią nuošimtį nuo sudėtų pinigų ir ima pinigus ant sučėdyjimo nuo dolerio ir augščiau.

Siunčia pinigus in visas svieto šalis.

Atdara nuo 9-nių iš ryto iki 3-jų po pietų; subatomis— nuo 9-nių — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Naujausias Importuotas Fonografas dykai.

Bus duotas kiekvienam kas nupirks pas mus Rusiško Tabako už $6.00.

Nieko ano jusų daugiau nereikalaujam tik kad patartumite savo draugams pirkti iš musų firmos tabaką.

Šitas importuotas Fonografas yra padarytas iš geriausio metalo, turi didele nikelinę triubą ir labai gerai skamba. Turėdami musų Fonografą galite surengti namie puikų musikos koncertą.

Užsukite tik mažnažį, uždėsite voliuką, ir galėsite išgirsti gražiausias tautiškas, darbininkiškas ir kitokias dainas, įdrauktas iš operų ir operečių, šaidimą visokių instrumentų pavienių ir orkestrų. Klausant šai viską bus malonu ne tik jums ir jusų šeimynai, bet ir jusų pažystamiems ir kaimynams. Musų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali buti. Męs dundame jums tą Fonografą suvis dykai. Prisiųskite tik 50c. markom ir męs atsiųsim jum geriausio Rusiško Tabako už $6. ir tą Fonografą drauge su velaliais ir nurodymais, kaip reikia apsieiti. Apturėję per Expresą, užmokėsite likusius $5.50.

Ši dovana yra suprantama ir puiki, nėra čia jokios rizikos, tokį nuodėkitės, pamatysite, kad busite užganėdinti. Pasirašė: prašome nesulygintį mo, firma ne kitaus.

[illegible]

IŠPARDAVIMAS AR NE, SIUTAI KAIP MANO "$15. SPECIALS"

NIEKAD NEPARSIDAVĖ NEI CENTU PIGIAU, KAIP UŽ $20. IR $22.00.

Ir kuomet aš darau tokį statmentą, Jus galite priimti jį už drūčiausią, tikriausią teisybę.

Mano vasaros siutai —mėlyni ir gražiausios serge, kasmiro ir tropiškų vilnonių, audimu, pažymėti

$15.00

išimtinai dėlto, kad mano krautuvė ant viršaus; **dėlto,** kad mano iškašėiai yra apie viena ketvirtą kitų krautuvių; **dėlto tik,** kad aš reikalauju teisingos vietoj didelės naudos.

Jie **negali** kitur parsiduoti už mažiau, kaip $20. ir $22, bet, kas dar svarbiau, jie **neparsiduoda** kitur už mažiau, kaip $20. ir $22.00. Šiandien užsiganėdink — Aš busiu, kad Jums patarnavus.

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS.

Ideališkas Gerimas

karščiuose yra tas, kuris pilnai užgesina troškimą ir padarė gerą įtekmę ant kuno sistemos.

Dauguma vasaros gėrimų yra tik sunkenybe pilvui; saldus, nesveiki ir visai netinka naudojimui.

Stegmaiero Export Alus

turite gėrimą, geriaus prašalinantį troškimą, negu kiti — gėrimą šaltą, atšviežinantį ir gelbstantį jusų sveikatai.

Užsisteliuok baksuką.

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.
Wilkes-Barre, Pa.
Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu $165.000.00.

Šitoji Banka prižiuroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, iždininkas.

Mandagus patarnavimas.

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS	**$375,000,00**
Perviršis ir nepadalyta nauda	**490,000,00**

Už sudetus pinigus moka 3-čią **nuošimti.**

WM. S. Mc. LEAN, President.
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

Užsirašykit „DRAUGĄ."

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Iždirbejas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: lokardiu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
142 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

SWALM HARDWARE CO.,
21 North Main St., Pottsville, Pa.

Ivairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nuošimčiais
$190.000.00.
Sudėtu pinigu
$700.000.00.

Mes vedame visokį legališką biznį.

Musų bankoje galima susikalbėti: lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kurių skaitytojų prenumerata pasibaigusi, tiems šis numeris bus paskutinis.

Siunčiant pinigus, čekius, arba "Money Order", siųskite ant adrese:

"DRAUGAS",
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuviu Advokatas.

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Bare, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigu ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.
UŽDĖTA 1864.

KAPITOLAS	**$100.000.00.**
PERVIRŠIS	**$250.000.00**

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakortių ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaina visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 8-tos val. vak.

Nedėlioje: nuo 10tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,
303 Lackawanna Ave, Scranton, Pa.

Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę visokių maldaknygių ir švietiškų knygų visokiose kalbose.

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė **VYTAUTAS.**

Kaina $1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja $2.15 persiuntimui.

Adresas:

REV. S. PAUTIENIUS,
Mahanoy City, Pa.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas	$150.000
Perviršis	$450.000
Depozitai	$2.625.000

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 ponietu, subatomis nuo 9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokiu torielku, bliūdu, stiklu, puodu, liampu ir visokiu virtuvei reikalingu daiktu. Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

L. RAUCHUT

Dirbtuvė Uniformu ir visokiu reikalingu daiktu draugijoms ir orkiestroms, uždėta 1887 m. Dirbame teipgi vėliavas, kukardas, arnotus, kapas ir t. t. Reikalaukite ilustruoti kataliogu.

1520 N. 4 gatve
PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone
4878 D. KENSINGTON.

DIDIS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS M.D.

Pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana ir baigęs kvotimus augščiausioj ir jau paskutinėj mokykloj **New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL,** kurioje speciališkai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgauna vardą augšto, didžio daktaro. Dr. Ig. **STANKUS,** per kiek laiko buvo pakestavu daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo užduotį kuogeriausiai ir užganėdinančiai, dabargi pasišventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiniškus daktarus, įrengė savo locną naminį ligonbūtį ir:

KVIEČIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubiai kreipkis pas mane ypatiškai arba laišku, o busi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą nelėgydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai broliška ir sąžiniška rodą. Kiekvienas iš atsišaukusių persitikrys, kad esu pabaigęs didesnį dakterišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimtaučiai.

:: :: :: **APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI** :: :: ::

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnarių kaulų strėnų ir kojų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir nevalkimo vidurių, tšberimo, kūno išsėdėjimo, visokių spuogų, dedervinių ir slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo širdies ligos, inkstų, pisučių, kepenų. Nuo visokių nervišių ligų, neuralgijos, drebėjimo sąnarių, nemigojimo ir išgąsdių; nuo greito nušilimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškų ligų ir visokių kitokių nusilpnėjimų sveikatos. Taipgi nuo visokių moterišių ligų, skausmingų mėnesinių, baltųjų, tekėjimo ir gumbo ligų:

TURIU SPECIJALIŠKĄ DIPLOMĄ DEL DARYMO OPERACIJŲ

Iškios būtinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negali išgydyti kaip tai: augimo vėžio sėlivyje ir visokių akmenų, skaudulių ir gumų, ar tai būtų pusėje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagelba operacijos galima prašalinti kuogeriausiai ir už menką mokestį. Daraugi taipgi operacijas ant kaulų, smegenų, gromų ir lytiškų organų, kaip vyrų taip ir moterų. Iškesinu pritrauktos rankas ir kojas. Išgydau su naujausio būdo operacija rupturą už menką preką. Pertai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas mane. Jeigu negalima pribūti ypatiškai, tai parašykite ką skauda ir kokius nesveikumus jaučiate savyje, o aš suprasiu ir ištyręs duosiu rodą, o jeigu reika, prisiųsiu ir gydulės, kaip toli negyvenantėms: Amerikoj, Anglijoj, Kanadoj ar kitose šalyse. Atsiliankantiems ypatiškai ir dėl operacijų, turiu savo naminį puikų ligonbutį.

BIEDNUS GYDAU DOVANAI

Dr. IGNOTAS STANKUS 1220 S. Broad str., PHILADELPHIA, PA.

Valandos Ofiso: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p.p. ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėl. nuo 1 iki [illegible]

IŠEJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI VAIZDELIAI VARDU

„Degtine" ir „Katrute."

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti „Draugo" Spaustuveje.

PIRKITE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES

PO VARDU

„Naminis Vaiku Auklejimas"

IR:

"Katekizmas Apie Alkoholiu."

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis insteigimui našlaičiu prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

JONAS KARBAUSKAS

Drabužiu, čeveryku ir vyru galanterijos krautuve.

Turi gerą patyrimą vaisboje ir parduos tau viską pigiau, negu užmokėtum už tą patį daiktą dideliame mieste.

Pirkdami pas Joną Karbauską, galite sučėdyti pinigo, nes nereiks mokėti už strytkarį ir nereiks toli važiuoti.

Main str., Nanticoke, Pa.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

"LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ."
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

GERIAUSIA GYDUOLE NUO STRĖNŲ SKAUDĖJIMO DEGIMO KRUTINĖJE GALVOS SKAUDĖJIMO, KATAROS UŽSISALDYMO NEURALGIJOS NUO GERKLĖS SKAUDĖJIMO

MEŠLUNGIO SKAUSMO KRUTINĖJE NUO PATRUKIMO ĮŽEMA ARBA DUBULIO ŠTYVUMO SPRANDO SKAUDĖJIMO ŠONUOSE RANKŲ IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptingomis ligoms, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankini, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 15 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada musų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovana kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Kor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

The BENEFICIAL SAVINGS FUND SOCIETY

1200 ir 1202 CHESTNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.
Uždeta 20 dieną Balandžio 1853 metuose.

Nuošimtis 3.65 metams.

PAMATINIS KAPITOLAS — trylika milijonu doleriu.
SUDĖTU PINIGU — vienuolika ir tris čvertis milijono doleriu.
PERVIRŠIS — vienas ir viena čvertis milijono doleriu.
Depozitoriu suviršum trylika tukstančiu asmenu.

DEPOZITUS PRIIMAME PER LAIŠKUS.

IGNOTAS J. DOHAN, Prezidentas.
ANDRIUS J. KEEGAN, Vice-prezidentas.
ALFRED J. MURPHY, Sekretorius ir Kasininkas.
ANTANAS HURST, Esq., Patarejas.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

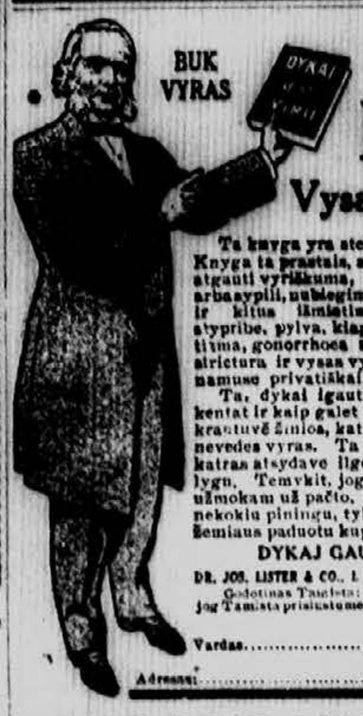

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, išgydyti nuo užnuodijima krauja arba sypili, nubiegima siekios, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmėtimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, klapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyrš lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygiai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj išgyditi. Knyga ta yra krautuvė žmios, katrus turo žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ligo lajka tyrinejmu tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vessai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu pininga, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1 908 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadėjima, aš norėčiau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas..... Steitas.....

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

Geriausi Importuoti ir naminiai Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir t.t. 454—456 MAIN ST.

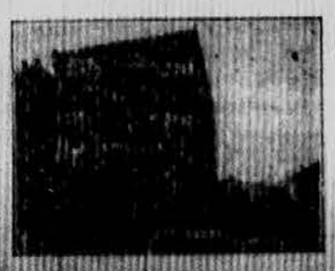

Pirmos klesos karietos ir arkliai parsamdymui ir grabinio ofisas prie Russell gatvės.

EDWARDSDSVILLE, PA.
Naujas telefonas 6041.
Bell telefonas 2294-R.

"DRAUGO" SAPUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE-NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"
314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

GLENON'S

Alus *Iaz Pittstono* **vertas**

Gerimo.